

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

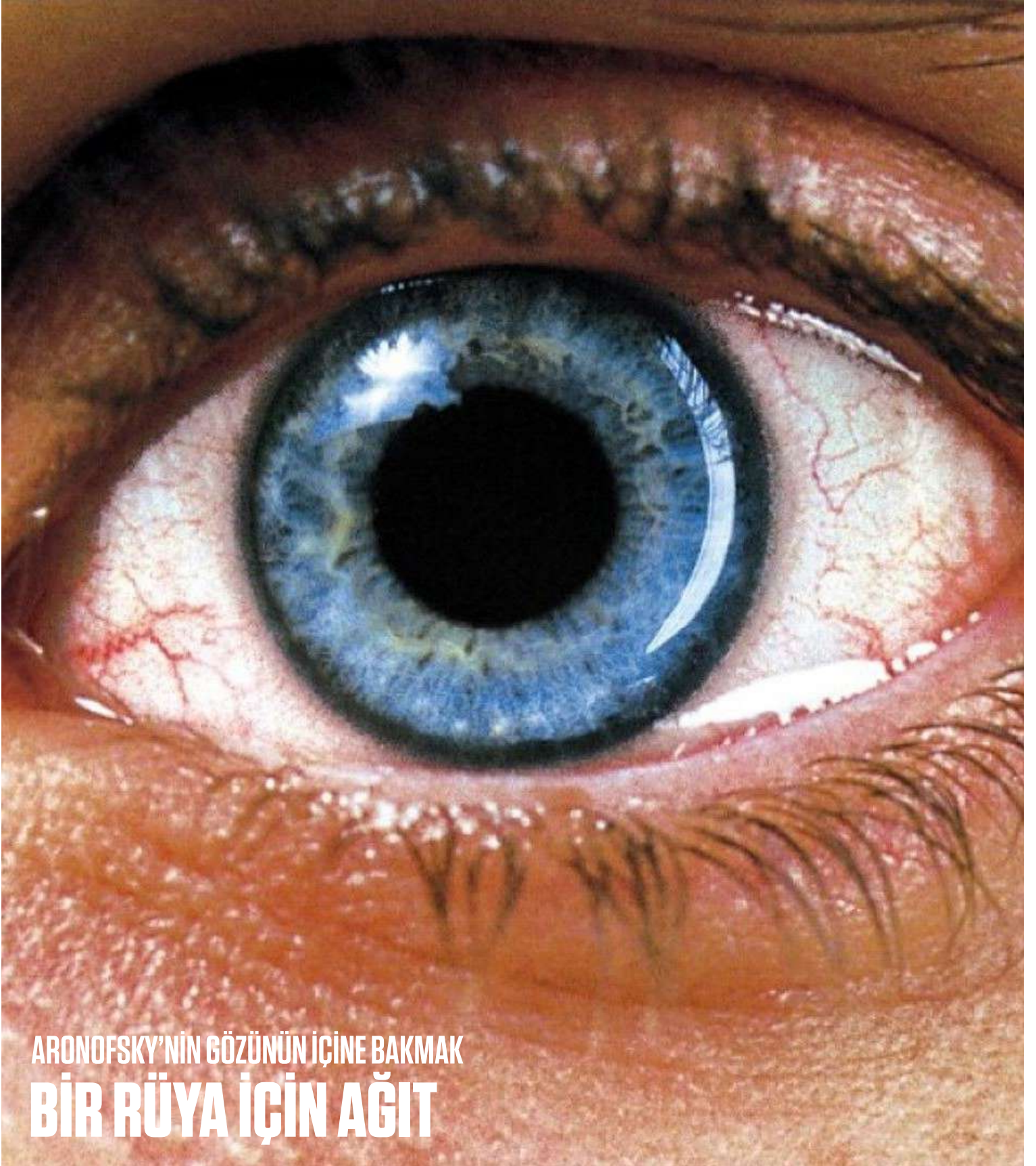
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ARONOFSKY'NİN GÖZÜNÜN İÇİNE BAKMAK
BİR RÜYA İÇİN AĞIT

KURTULUŞ GÜNÜ YARINDAN SONRA 2012

FİLMLERİNİN YÖNETMENİNDEN

BEYAZ SARAY DÜŞTÜ WHITE HOUSE DOWN

ŞİMDİ   VE 'DE!

tiglon

© 2013 Columbia Pictures Industries, Inc. Tüm Hakları Saklıdır.
© 2013 Kapak ve Tasarımı Sony Pictures Home Entertainment Inc. Tüm Hakları Saklıdır.
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

COLUMBIA
PICTURES

CELESTIAL
CITY

SONY
PICTURES
HOME
ENTERTAINMENT

ETİNDEN SÜTÜNDEN FAYDALANMANIN BÖYLESİ!

BU HAFTA GÖSTERİME GİREN “AÇLIK OYUNLARI: ATEŞİ YAKALAMAK” (THE HUNGER GAMES: CATCHING FIRE), SUZANNE COLLINS’İN “AÇLIK OYUNLARI” (THE HUNGER GAMES) ÜÇLEMESİNİN BEYAZPERDEYE YANSIYAN İKİNCİ HALKASI BİLDİĞİNİZ GİBİ. MESELEMİZ BU DEĞİL TABİİ.

Hatta “Alacakaranlık” (Twilight) serisini düşününce, bu edebiyat uyarlamalarının fazlasıyla çekici olduğu bile söylenebilir. Meselemizse, üçlemenin son kitabı “Alaycı Kuş”un (Mockingjay) iki bölüm halinde beyazperdeye uyarlanacak olması. 2014 ve 2015’te gösterime girmesi planlanan bu iki film (!) fikri, kapitalist sistemde bir ‘ürün’ün etinden sütünden faydalanmanın nasıl olacağı (olması gerektiği) üzerine dersler içeriyor. Tabii ki bu bir ilk değil, hatta son zamanlarda sıkça karşımıza çıkmaya başlayan bir uygulama.

Aynı şey değil belki, ama George Lucas’ın “Yıldız Savaşları” (Star Wars) filmlerini üç boyutlu olarak gösterime sokması ya da birçok filmin (Titanic, Aslan Kral, Güzel Ve Çirkin, Sevimli Canavarlar, vb.) benzer şekillerde beyazperdeye yeniden taşınması da ‘sistem’in elindeki posasını çıkarana kadar kullanmasına yol açıyor. Kimi zaman, yeni kuşakların bu filmleri sinema perdesinde izleme şansı yakalamasına yarıyor bu eğilim, ancak genel çerçeveden bakıldığında tümüyle ticari bir mekanizmanın hizmetine girmek anlamına geliyor. Keseyi doldurmak dışında bir motivasyon göze çarpmıyor, ki var olanı allayıp pullayarak sunmanın ‘yedinci sanat’ açısından da hiçbir değeri

yok. Bunu biraz da geçmişte sıkça rastlanan ‘renklendirilmiş filmler’ furmasına da benzetebiliriz.

Yönetmenin kurgusu, kesintisiz versiyon, uzatılmış versiyon gibi ‘formüller’ de var bu sistemin içinde. Bazılarının gerçekten sinemaya hizmet ettiğine kuşkumuz yok, ama durumu abartarak işin cılızını çıkardıkları da bir gerçek. Sistem, böyle bir talep olmamasına karşın, her zamanki refleksleriyle talebi yoktan var ediyor bir kez daha.

Ama işin en can sıkıcı uzantısı, “Açlık Oyunları”nda da başvurulacak olan ‘son halkayı ikiye bölmek’ kuşkusuz. Peter Jackson’ın “Hobbit”i (The Hobbit) üçe bölmesiye işin uç noktası, daha ötesinin geleceğini sanmıyoruz artık!

Son zamanlarda ikiye bölünenlerde öne çıkanlarsa, “Harry Potter”ın son kitabı “Harry Potter Ve Ölüm Yadigarları” (Harry Potter And The Deathly Hallows) ve tabii ki “Alacakaranlık”ın son kitabı “Şafak Vakti” (Breaking Dawn). Bir hikayenin yarıda kesilerek, aradan bir yıl geçtikten sonra devamının izlenebilmesi, hiçbir sinemaseverin tercih edeceği bir durum değil haliyle. Ama bu tercihlerin sinemaseverlere sorularak yapılmadığı da aşikar.

Zamanında, Bernardo Bertolucci’nin “1900”ünü (Novecento) iki bölüm halinde ve bölümler arasında bir yıllık boşluk bırakarak gösteren dağıtımçılarımıza saydırmıştık. “Olaçak şey değil!” diye inletmiştik ortalığı. Şimdiyse, bunun âlâsını yapanlara karşı sesimizi çıkaramıyoruz. Sinema sanatının kurallarını neredeyse televizyon boyutuna çeken zihniyet, korkarız yakın gelecekte bambaşka ‘icatlar’la gelecek karşımıza. Ve biz her zaman olduğu gibi susacağız...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com
MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS
LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, HASAN CÖMERT,
MÜGE TURAN, İLHAN YURTSEVER, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Açlık Oyunları: Ateşi Yakalamak (The Hunger Games: Catching Fire); Erkek Tarafı: Testosteron; RGG: Ayas.

13 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

14 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Kuzey'den gelen bir filme dikey gözünü:
"Robert Mitchum Öldü" (Robert Mitchum Est Mort).

16 CİNNET

Okan Arpacı, sansür meselesine eğileceği köşesini
"Türkiye'nin Kalbi Ankara"nın başına gelenlerle açıyor.

18 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Enfes bir Hubert Selby Jr. uyarlaması: "Bir Rüya İçin Ağıt"
(Requiem For A Dream)... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

20 ESRAR PERDESİ

Murat Özer, Wes Craven'ın 1970'lerden bugüne gelene
kadar hız kesmeyen 'gergin' kariyerine göz atıyor...

26 GİZLİ AJAN

Michelle Williams'ın köpek sevgisi: "Wendy Ve Lucy"
(Wendy And Lucy)... İlhan Yurtsever imzasıyla.

28 AİLE OYUNU

Beyaz Saray Düştü (White House Down); Çığlık Üçlemesi
(Scream Trilogy); Shaolin Futbolu (Siu Lam Juk Kau).

34 GENÇ VE MASUM

Alex Gibney'den izlenesi bir belgesel: "The Human
Behavior Experiments"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

AÇLIK OYUNLARI: ATEŞİ YAKALAMAK

★★★

ORJİNAL ADI The Hunger Games:
Catching Fire

YÖNETMEN Frances Lawrence

OYUNCULAR Jennifer Lawrence,

Josh Hutcherson,

Liam Hemsworth, Philip Seymour

Hoffman, Donald Sutherland,

Woody Harrelson,

Elizabeth Banks, Lenny Kravitz,

Stanley Tucci, Jeffrey Wright,

Amanda Plummer, Sam Claflin,

Toby Jones, Jena Malone

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 146 dk.

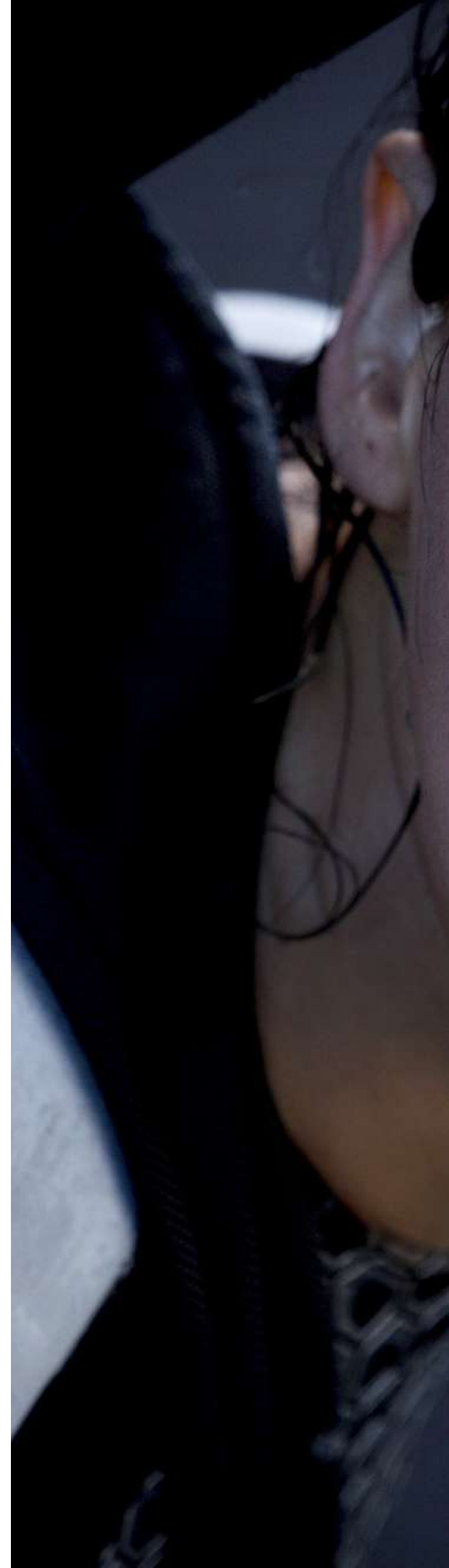
DAĞITIM Tiglon (Fida Film)

**SUZANNE COLLINS'İN
ÇOK SATAN ROMAN
SERİSİNİN İKİNCİ
HALKASI "AÇLIK
OYUNLARI: ATEŞİ
YAKALAMAK", "HER YER
DİRENİŞ" SLOGANINA
OMUZ VEREREK
GİRİYOR GÖSTERİME.**

NEREDEYSE HER AY, TEMASI 'DİRENİŞ' OLAN (EN AZ) BİR FİLM VİZYONA GİRİYOR. MALUM, SİYASETLER TÜKENMİŞ, DEMOKRASİ, ADALET GİBİ KELİMELEİN İÇİ TAMAMEN BOŞALTILMIŞ VE 2000'Lİ YILLARLA BİRLİKTE BU TIKANIKLIK

'artık yeter' noktasına gelmiş durumda. Hep aynı masalı dinliyormuşçasına kendini tekrar ediyor insanlık. Tunus, Mısır, Bulgaristan, Brezilya, Türkiye fark etmiyor, dünyanın her yerinde gerçek bir değişim için kalabalıklar sokağa dökülmüş vaziyette. 'Occupy' hareketleri gittikçe artıyor, büyüyor. Hükümetler geçici çözümlerle ayaklanmaları söndürmeyi düşünüdursun yaşayan ne varsa dünya üzerinde bu hareketlerden etkilenecek değişiyor, dönüşüyor. Elbette, bu hareketlerden, düşünce biçimlerinden popüler kültür ürünleri de fazlasıyla nasibini alıyor. Bu nasiplenmenin yeni örneklerinden biri de "Açlık Oyunları". Suzanne Collins'in çok satan roman serisinin ikinci halkası "Ateşi Yakalamak", gösterime 'her yer direniş' sloganına omuz vererek giriyor.

Gladyatör arenasındaki oyunlardan "Sineklerin Tanrısı"na (Lord Of The Flies), Sydney Pollack klasiği "Son Gerçek"ten (They Shoot Horses, Don't They) "Ölüm Oyunu"na (Batoru Rowaiaru) kadar geniş bir referans ağını arkasına alan hikayenin bu ikinci bölümünde, distopik dünya üzerinden günümüze göndermeler mecburi bir hal alıyor. "Açlık Oyunları"nı elbette farklı okumalara imkan tanıyan, 'derin' filmlerin yanına koymayabilir, 'nihayetinde karşımızdaki aksiyon yüklü bir Hollywood filmi' diyebiliriz. Ancak, ne kadar yüzeysel bulunursa bulunsun hikayenin ana damarının ya da en azından çıkış noktasının ilgiye değer olduğu açık. Çünkü, distopik bir dünya resmettiği için birçok yönüyle günümüzden çok da uzakta değil "Açlık Oyunları". Bir tarafta gelişmiş şehir Capitol, diğer tarafta açlıktan kıvranan muntıkalar-şehirler. Her şeye karar veren bir Başkan ve onun emirlerine uymak zorunda kalan ve köleleşen insanlar. Tüm gelişmiş teknolojilerin varlığına

**İLKİNDEN BİR KADEME
DAHA ÜSTÜN BİR
HİKAYE "ATEŞİ
YAKALAMAK". İLK FİLM
KADAR DERLİ TOPLU VE
AKSİYONU DOYURUCU
DEĞİL. AMA MESELESİ
BAKIMINDAN DAHA
DİKKAT ÇEKİCİ.**

rağmen geriye doğru giden insan ırkı. Renk ve cümbüş içinde eğlenen, tüketen küçük bir azınlık ve rengi griye boyanmış geri kalan dünya. Elinde silahlarla barışı sağladığını sanan askeri birlikler, tüketim çılgınlığı, despotizm, uyuşturulmuş ve korkuyla yönetilen toplumlar. Klişe ama şöyle bir bakınca çok da uzak gelmiyor!

Katniss Everdeen ve Peeta Mellark, bu kez "Açlık Oyunları"nın hayatta kalmaya çalışan savaşçıları değil -yavaş yavaş anlayacağımız gibi- köleleştirilmiş halklara umut veren, onları korkularından koparacak kahramanları simgeliyor. Televizyondan yani işlevi hiçbir zaman değişmeyen o ekranlardan kalabalıklar kandırılmaya, korkutulmaya, seyredecekleri, tüketecekleri renkli şeyler sunulmaya devam ederken Katniss ve Peeta öldürdükleri insanların kabuslarından ve ömür boyu sürecek olan bu despot düzenden kurtulmak için tek umududur kendilerinin ve insanlığın. Her bölgeyi ziyaret edecekleri ve oyunu devam ettirecekleri yolculuk aslında başlayacak büyük ayaklanmanın da fitilini ateşler. Filmin ikinci bölümünde ilk filmde olduğu gibi yine bir hayatta kalma mücadelesi izleriz fakat bu kez en büyük düşman iktidar yani Capitol'dür.

"Ateşi Yakalamak", ilk filmin bıraktığı yerden

devam ediyor ancak hikayenin en büyük handikabını da (birçok serinin ara bölümünde olduğu gibi) beraberinde getiriyor. (Ve bunu tam anlamıyla bertaraf ettiği de söylenemez.) Öncelikle, filmin seyircinin önüne koyduğu hedef ilk bölümdeki kadar güçlü ve şaşırtıcı değil. Üstelik 74. Açlık Oyunları'nın yerine gelen 75. Açlık Oyunları'nın bir tekrar olarak çok çekici olmadığı da aşikar! Diğer yandan ara bölüm olduğu için finale doğru giden yol çizilmeye çalışılıyor. Bir bakıma sonraki iki filmde göreceğimiz 'isyan'ın doğuşunu izliyoruz denilebilir. Bu yüzden "Ateşi Yakalamak"ı serinin finalinin inşa edildiği bölüm olarak da özetlemek mümkün. Yönetmen Francis Lawrence ve senaristler hikayenin ana eksenini özgür iradenin olmadığı, insanların köle haline getirildiği dünya tasviri üzerine kurarak Açlık Oyunları'nı ikinci plana atıyor. Burada tekrara düşmeme kaygısı taşıdığı açık, öte yandan savaş bölümüne gelene kadar hikayenin sarktığı da fazlasıyla belli oluyor.

Yine de ilkinden bir kademe daha üstün bir hikaye "Ateşi Yakalamak". İlk film kadar derli toplu ve aksiyonu doyurucu değil. Ama meselesi bakımından daha dikkat çekici. Son bölümdeki 75. Açlık Oyunları'na gelene kadar seyircinin sıkılma ihtimali yüksek olsa bile. (Ki bu kez en iyi savaşçılar arenada ve savaş da daha zor. Öncekinden zor şartlar, daha zor rakipler var. Ve daha hileli bir oyun.) Ancak, dediğimiz gibi bu savaşta da sona doğru hatta bütün oyun boyunca asıl mücadelenin oyuncuların birbirleriyle değil yukarıyla olduğu vurgulanıyor ki bu da filmin en önemli kozu. Üçüncü ve dördüncü bölümlerde büyük bir isyan ve savaş izleyeceğimizin sinyallerini açık bir şekilde görüyoruz böylece.

Gary Ross'un yerine yönetmen koltuğuna oturan Francis Lawrence'ın daha önce çektiği "Ben Efsaneyim"den (I Am Legend), hatta çizgi roman uyarlaması "Constantine"den distopik hikayelere yakın olduğunu düşünürsek iyi bir tercih olduğunu söylemek mümkün. Farklı hikayeler olsa bile prodüksiyon tasarımından karakterlerin ruh haline kadar temiz bir iş çıkarıyor Lawrence ve ekibi. Sonraki iki bölüm için beklentileri çok yükseltmesek de bundan iyisi can sağlığı diyebiliriz.

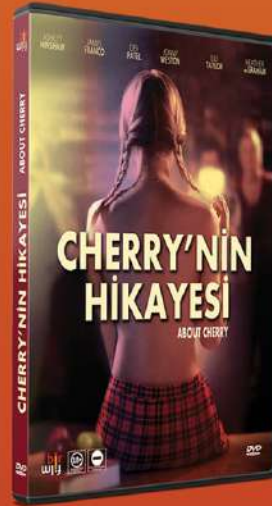
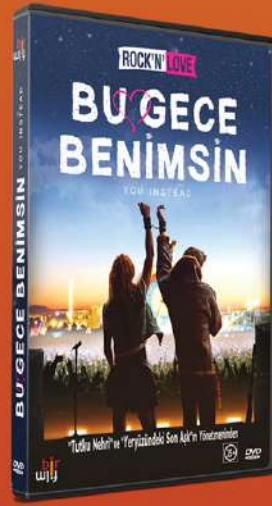
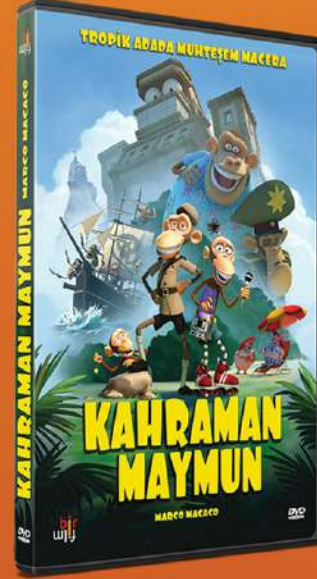

Diğer bütün popüler gençlik-fantastik serilerden farklı Jennifer Lawrence!

Süresi 120 dakika olsaymış da bir şey eksilmezmiş.

EN SEVDİĞİNİZ OYUNCULAR, EN SEVDİĞİNİZ YÖNETMENLERİN
EN İYİ FİLMLERİNDE EVİNİZDE

ve 13 filmiyle **Woody ALLEN**
Collection

f/birfilm - twitter.com/birfilm
www.birfilm.com - evdesinema@birfilm.com

bir
film

**ŞİMDİ DVD 'DE
TÜM SEÇKİN SATIŞ NOKTALARINDA!**

ERKEK TARAFI: TESTOSTERON

YÖNETMEN İlksen Başarır

ÖYUNCULAR Mert Fırat,

Emre Karayel, Onur Ünsal,

Timur Acar, Metin Coşkun,

Tuna Kırılı, Cihan Ercan

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 120 dk.

DAĞITIM Pinema

(Mars Entertainment Group,

Kutu Film)

**BELDEN AŞAĞI
SOHBET DİYİNCE,
“KAYBEDENLER
KULÜBÜ”NÜN BOHEM
KAYBEDENLİĞİ YOK
BURADA, CEM YILMAZ
KOMEDİSİNDEKİ
FARKINDALIK ZEKASI
DA MUHTEVA ETMİYOR.**

POLONYALI YAZAR ANDRZEJ SARAMONOWICZ’İN, OYUN ATÖLYESİ’NDE BEŞ YILDIR 300 KEZ SAHNELENMİŞ OYUNU bu kez Türk sinema perdesinde şansını deniyor. Adının önüne aldığı “Erkek Tarafı” ekiyle “Nikah Masası”na göz kırpmıyor ve tiyatro salonundan çıkarak bu işin bir pazarlama projesi olarak geniş kitlelere ulaşma isteğini anlatıyor.

Düğün günü damadın terk edilmesiyle sözde bir tragedya olarak başlayan film kan, sigara, alkol ve diyalogların koreografisi üzerine kurgulanmış bir kara komedi. Geçmişleri, sosyoekonomik statüleri ve yaşam tarzları birbirinden farklı yedi erkek kadınsız olmasıyla steril ve yapay bir testosteron dünyasında iki saat takılıyorlar. Olay örgüsü bundan ibaret... Gelinin “başkasını seviyorum” demesiyle filmin ilk beş dakikasında nikah salonu savaş alanına döner, ardından iptal edilmiş bu düğün sonrası bir restoranda damadın babası, kardeşi, arkadaşı, kız tarafından iki konuk ve bir garsondan mürekkep ‘pis yedili’ ilişki analizi tiyatrosuna tutulurlar. Sanki kurtlarını döktükleri bekarlığa veda partisiyle altın günü arasında duran bu buluşmada bir şekil kendilerini bulacaklardır. Keşke sahiden bulsalar ya da ne bileyim Rezervuar Köpekleri gibi sonunda dağılsalar! Ergenliklerini geride bırakamamış olmalarını kutlamak haricinde ne oldu? İyi hoş, biri gerçekten hiç tanımadığı babasını buldu, damadımız nikahında aşkının yalan olduğunu öğrenirken, diğeri karısının, röportajına gittiği adama saksofon çektiğini...

Film boyunca akan ‘pompiş’ hikayeleri bu adamların zaafalarını ortaya koyuyor, bir mikrobiyolog ile garson arasındaki farkı neredeyse sıfıra indiriyor olabilir. Ancak sadece sınıf değil, baba, oğul veya arkadaş gibi farklı sosyal rollerle erkekliğin halleri üzerine inşa edilmiş bu komedide, karakterlerin erkeklikleriyle hesaplaşması olmuyor, sadece bir

kapışma oluyor. Onun metni de yabancı kaynaklı olunca, örneğin, “Çiçek Abbas”taki gibi hakiki bir horozlanma çıkmıyor. Tüm bu maço muhabbetin erkeği erkek yapan, ayıbı da günahı da bol bir hormon üzerinden döneceğini en başından biliyorduk. Ama jargonun dikişi her zaman tutmuyor, fazla kaçıyor bazen, ya da zorlama. Bazı ‘hayvanlar alemi’ esprileri de ‘outlet mağaza’ kalitesinde. Belden aşağı sohbet diyince, yine başka bir Kadıköylü olan “Kaybedenler Kulübü”nün bohem kaybedenliği yok burada, Cem Yılmaz komedisindeki farkındalık zekası da muhteva etmiyor. İşine geldiğinde biyolojik, işine geldiğinde sosyolojik bir gerekçeyle erkekliğin meşrulaştırıldığı bir duruma varıyoruz. Ve sonunda maçoluk, maskülen saldırganlık da melodrama bağlanıyor. Filmleşme sürecinde oyun metnine fazla

müdahale edilemediği anlaşılıyor. Neredeyse tamamı tek mekanda geçen bu teatral ortama alışıp, karakterlerin sıcaklığıyla konuya girmeye çalışıyorsunuz. Senaryodaki olaya giriş bölümünün ve genel olarak film süresinin sarktığını düşünüyorum. Birbiriyle uzun süre çalışmış ekibin oyunculuğu var filmi ayakta tutan, aralarındaki sıcaklık da, elektrik de iyiydi. Özellikle pudra şekeriyle kendini sakinleştirebilen kuşbilimci damadı oynayan Onur Ünsal ve “Testosteron” metninin hem vicdanı, hem de rasyonel aklı rolündeki (taş.k yarışmasında birincilikle ödüllendirilen) mikrobiyolog Cihan Ercan’ın oynadıkları karakterleri, aralarındaki diyalogu sevdim.

Anlamadığımı; büyüyememiş erkekler dünyasına eleştirel bakmaya çalışırken, aldatanı aldatılan yaparak, piç çocuklar diyerek,

Darwin’in evrim teorisini tartışarak filmdeki kara mizah malzemesinin neden “Nikah Masası” arabeskinden yola çıktığı... Trajik bir kurguyla ‘acımış’ görünümü verip ‘önce gerginlik yarat, sonra da rahatlat’ formülüyle bir tür testosteron dopingine dönüyor. Ben filmi erkeklerin mağlubiyeti olarak kodlayamadım, evet, gerçekten de donlarını aşağıya indirip de alet edevat yarıştırmaları komikti. Ama sonunda iş arabeske, onunla gelen katarsise varıyor. Literatüre ‘testosteron’ kelimesini kazandırmak yerine keşke daha çok göbek atsalardı; Türk erkeğini en çok göbek atarken seviyorum!

Filmin vizyon öncesi tanıtımını yapan bir tür reklam müziği Ümit Besen’in ‘Nikah Masası’ yorumu keyifli.

İşin içinde kız tarafı da olmadığından bu film 100 dakikaya bağlanabilirdi.

**NEREDEYSE
TAMAMI TEK
MEKANDA GEÇEN
BU TEATRAL
ORTAMA ALIŞIP,
KARAKTERLERİN
SICAKLIĞIYLA
KONUYA GİRMEYE
ÇALIŞIYORSUNUZ.**

RGG: AYAS

★
YÖNETMENLER H. Emre Konyalı,
Mustafa Tuğrul Tiryaki
SESLENDİRENLER Ege Sezer, Ömer
Faruk Biçer, Arda Beyaztaş
YAPIM 2013 Türkiye
SÜRE 85 dk.
DAĞITIM UIP
(Düşyeri Çizgi Film Stüdyoları)

**FİLM ANLATTIĞI
HİKAYENİN SIKINTILARINA
RAĞMEN, TEKNİK
OLARAK BAŞARILI BİR
ÇİZGİDE.**

ŞURASI BİR GERÇEK Kİ, TÜRKİYE’NİN İLK ANİMASYON FİLMİ İYİ NİYETLİ BİR ÇABADAN DAHA ÖTEYE GEÇEMİYOR.

Herhangi bir çocuk kanalında benzerlerine rahatlıkla raslayabileceğimiz bu ilk animasyonumuz, altı yaşında bir çocuğun dünyasına götürüyor bizi. Açıkçası pek de ikna edici bir süreci anlatamadan...

Ayas, orta sınıf bir ailenin, geleneklerine bağlı ama diğer taraftan modern ilişkilere sahip bir ailenin en küçük çocuğu. Kendisine bir köpek yavrusu hediye edilmesini hayal ederken, tablet bilgisayar alınıyor ve bu sayede günlük tutmaya başlıyor. Böylece biz de Ayas’ın beş günlük macerasına dahil oluyoruz. Sıkıntı da tam bu noktada başlıyor. Birbirinden kopuk maceralarla beş gün boyunca Ayas hiç yerinde durmuyor. Kah sokaklarda köpeklerle köşe kapmaca oynuyor, kah ablasının tarih ansiklopedisini kuzenleriyle asırıp dinozor dünyasına dalıyor. Film öyle süratli ilerliyor ki, hikayenin nereden başlayıp nereye evrileceğini çözmek, değil çocukların, yetişkinlerin bile anlamasını zorlaştıracak bir

boyuta ulaşıyor. Aralara serpiştirilen mini konserler biraz nefes aldırarak derken, bu kez de pop şarkılardan türkülere, oradan da 70’ler klasiklerine sıçrayış, çocukların kafasını oldukça karıştıracak gibi görünüyor. Özellikle evde Ayas’ın teyzeleri ve kuzenleriyle bir araya gelip, hep bir ağızdan türkü çıkırmaları trajedinin boyutunu daha da vahim bir hale sokuyor. Üç yıllık bir çabanın ürünü olarak ortaya çıkan çalışmaya keşke biraz daha özenilseydi ve yerli motifler serpiştirilecek diye bu kadar kasılmasaydı. Film anlattığı hikayenin sıkıntılarına rağmen, teknik olarak başarılı bir çizgide. Özellikle Japon animelerini hatırlatan tasarımların ve grafik zenginliğin umut verici olduğunu söylemek lazım. Elbette bu aşamada bir “Oyuncak Hikayesi” (Toy Story) beklenilmemeli.

Ayas’ın kuzenleriyle çıktığı ‘tarih öncesi çağ’ yolculuğu eğlenceli.

Müzik seçimlerindeki karmaşa, bir süre sonra işkenceye dönüşüyor.

AÇLIK OYUNLARI: ATEŞİ YAKALAMAK

ERKEK TARAFI: TESTOSTERON

RGÇ: AYAS

SONA DOĞRU

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
AÇLIK OYUNLARI: ATEŞİ YAKALAMAK		★★★★			★★	★★	
ERKEK TARAFI: TESTOSTERON	★★			★★	★★	★★★★	
RGÇ: AYAS	★				★★		
AZİZ AYŞE		★★	★★	★★	★★		
BEHZAT Ç. ANKARA YANIYOR...	★★★★	★★★★		★★★★	★★	★★★★	★★
BENİM DÜNYAM	★★★★	★★★★		★	★	★★	
CARRIE: GÜNAH TOHUMU	★★	★★★★		★★	★★		★
FRANCES HA				★★★★	★★★★		★★★★
HAYATBOYU		★★	★★★★	★★	★★	★★★★	
HÜKÜMET KADIN 2	★	★		★	★	★★	
KAHRAMAN İKİLİ				★★			
KAPTAN PHILLIPS	★★★★	★★★★		★★★★	★★		★
LAST VEGAS	★★	★★		★★★★	★★		★★
MAVİ EN SICAK RENKTİR				★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★
SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ				★★★★	★★★★	★★★★	
SEVGİ TAŞI			★		★		
SONA DOĞRU	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		
SU VE ATEŞ	★★	★★		★	★★	★★	★
THOR: KARANLIK DÜNYA	★★	★★★★		★★	★★	★★	★★
UZAY OYUNLARI	★★★★			★★★★	★★	★	★★
BEYAZ SARAY DÜŞTÜ		★★		★★		★★★★	★★
ÇİĞLİK	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★★
ÇİĞLİK 2	★	★★	★★	★★★★	★★		★★★★
ÇİĞLİK 3	★	★★	★★	★★★★	★★		★★
SHAOLIN FUTBOLU	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★

KUZEY KUTBU'NA YAKIN BİR FİLM FESTİVALİ

“Robert Mitchum Öldü”, Jarmusch-Kaurismaki tarzında bir **‘sinema sinemaya bakıyor’** örneği. Potansiyelsiz bir oyuncu ve pek sağlam pabuç olmayan menajeri, **Kuzey Kutbu yakınlarındaki bir kasabada düzenlenen** film festivaline doğru yola çıkarlar.

BİLDİĞİM KADARIYLA DÜNYADA HALEN 550 CİVARINDA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ DÜZENLENİYOR. KİMİSİ TEMATİK, KİMİSİ YALNIZCA İLK VE İKİNCİ FİMLERE YÖNELİK, HER KİTAYA yayılan çeşit çeşit festival... Bazıları bir ay öncesinden gündemimize giriyor, bazılarını ruhumuz bile duymuyor... Ruanda’daki Kigali Film Festivali’nden Çin’in kuzeybatısındaki Changchun’a, Myanmar’daki Yangon’dan ABD’deki Oregon’a açılan yelpazede yedinci sanatın her türüne ait örnekler boy gösteriyor; her renginden yansımalar gerçekleşiyor bu etkinliklerde. ‘Film Festivali Hacılığı’ gibi bir uğraş, yani işi gücü bırakıp hayattaki tek amaç olarak, tüm bu festivalleri görüp sinemaları ‘tavaf etmeyi’ belirleyen insanlar var mıdır bilemiyorum, ama bol zaman ve bol para bulunduktan sonra bu işe gönüllü olacak çok sayıda kişi çıkacağına eminim.

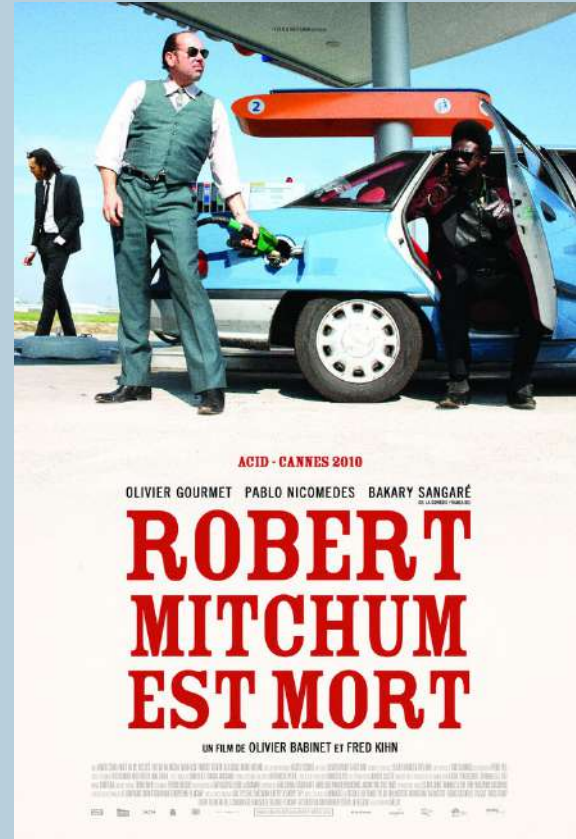
Bu mesele, aklıma 18 Kasım gecesi Digitürk’ün Festival kanalında seyrettiğim bir filmden, “Robert Mitchum Öldü”den (Robert Mitchum Est Mort) sonra geldi. Olivier Babinet ile Fred Kihn’in birlikte yönettiği, 2010 tarihli Fransa-Norveç-Belçika-Polonya ortak yapımı, 91 dakika uzunluğundaki “Robert Mitchum Öldü”, son zamanlarda seyrettiğim ilginç ‘sinema sinemaya bakıyor’ örneklerinden biriydi ve program akışına bakarken her şeyden önce adı dolayısıyla ilgimi çekti. Yüzyüyle gözüyle duruşuyla tavırla beyazperde tarihindeki en ayrıksı oyuncularından biri olan, ‘cool’un babalarından Robert Mitchum’a sevgim ve saygım sonsuzdur. Televizyonda ne zaman bir filmine rastlasam kaçırmamaya çalışırım. Elbette bu filmin Mitchum’la doğrudan ilgisi yok ama 1997’de ölen ünlü oyuncuya iyi cinsinden bir saygı gösterisi olduğuna da kuşku yok. Hemen belirtiyim, 29 Kasım

Cuma günü saat 12.30’da tekrar gösterilecek “Robert Mitchum Öldü”. Biraz uygunsuz bir saat olmakla birlikte, has sinemaseverlere mutlaka seyretmelerini öneririm.

Digitürk’ün web sitesinde filmle ilgili verilen bilgiyi aynen aktarayım: “İşsiz, potansiyeli çok yüksek olmayan Fransız aktör Franky Pastor (kendisi nefis Robert Mitchum taklidi yapar, başlıca ve tek olayı budur) ve menajeri (aynı zamanda senaryo yazar palavracı Arsène), çalıntı bir arabada direksiyonu kuzeydeki bir film festivaline çevirirler. Amaçları efsanevi yönetmen George Sarrineff’i festivalde kıstırıp, filmlerine ortak etmektir. Peki George Sarrineff kim midir? Kendisi, zamanında Robert Mitchum ile filmler çekmiş bir büyük yönetmendir ve bir rivayete göre aktör Franky’e bir randevu vermiştir. Tahmin edeceğiniz gibi araba yoldan çıkmaya çok müsaittir. Yolda bizim sinemacı ikiliye Rockabilly tarzı takılan bir müzisyenin de katılmasıyla, hayaller suya atlamak için pozisyon alır. Acaba düşecek midir?”

İlk uzun metraj çalışmalarında, Jim Jarmusch ile Kaurismaki Kardeşler arasında duran bir film yapmış Babinet-Kihn ikilisi. Yarı yarıya bir yol filmi, alttan alta akan bir mizah ama asla elden bırakılmayan karamsar bakış, ruhen dağınık karakterler, sinema okulları, deneme çekimleri, köhne moteller, çalıntı arabayla aşılın sınır kapıları, polisten kaçış... Olivier Gourmet, filmin başkarakteri menajer Arsène’i canlandırıyor ki film boyunca Quentin Tarantino-Fırat Tanış bileşimi olarak gördüğümüz Franky rolündeki Pablo Nicomedes ile gayet uyumlu bir ikili oluşturuyor.

Başta da belirttiğim gibi, “Robert

Mitchum Öldü”de ilgimi çeken asıl nokta, iki kahramanımızın Sarrineff’i bulmak için gittikleri film festivali oldu. Kutup noktasına çok yakın bir kasabada düzenlenen hayali Polaris Film Festivali... Birkaç seyirci, ya bizim mahalle sinemalarını andıran bir salonda ya da çadırda seyrediyorlar filmleri ama ‘festival ruhu’ denilen şey, o kadarıyla bile kendini belli ediyor. Kim bilir, belki günün birinde, kutup çizgisini geçtikten sonra adım atabileceğiniz, dünyanın öbür ucundaki Polaris Film Festivali’ne yolu düşmüş bir festival hacısı çıkar karşımıza.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

TÜRKİYE'NİN KALBI ANKARA

10 Kasım 1969 Pazartesi gecesi, TRT Ankara Televizyonu'nda benzersiz bir skandala imza atılır. **Atatürk'ün arzusu** üzerine Sovyet yönetmen **Sergei Yutkevich'in** çektiği belgesel, **komünizm propagandası** yapıyor gerekçesiyle yayın sırasında yarıda kesilir...

CUMHURİYET'İN 10. YILDÖNÜMÜNDE ATATÜRK'ÜN İSTEĞİ ÜZERİNE SOVYET RUSYA'DAN RESMEN DAVET EDİLEN SERGEİ YUTKEVİCH TARAFINDAN YÖNETİLEN BİR BELGESELDİR "TÜRKİYE'NİN KALBI ANKARA" (ANKARA: Serdtse Turtsii, 1934).

Çekildikten sonra uzun yıllar raflarda unutulmuş film, 10 Kasım 1969 akşamı Ankara TRT TV Daire Başkanı Mahmut Tali Öngören tarafından arşivden çıkarılarak yayına verilir.

O gece filmden önce bir de Açık Oturum yayımlanır. Milliyet'in haberine göre Açık Oturum'da, Atatürk'ün yobazlar, şeriatçılar ve irtica aleyhindeki sözleri dile getirilir ve bu konuşmalar gericiiler arasında infial uyandırır, yayın boyunca TRT'ye telefonlar yağar.

Ardından filmin gösterimine geçilir... Ekranda beliren Kiril harfleriyle yazılmış ara yazılar, Türk bayrağıyla yan yana dalgalanan orak-çekiçli Sovyet bayrağı ve

arada işitilen Enternasyonal Marşı tansiyonu iyice artırır. Oysa yayımlanabilen kısımda Sovyet delegasyonunun vapurla önce İzmir sonra İstanbul'a gelişleri, inşa halindeki başkent Ankara'ya ilişkin çekimler, 10. yıl kutlamaları, Anadolu'nun dört bir yanından Ankara'ya yürüyen izciler, askerler, gaziler, köylüler, hipodrom kutlamaları vardır görüntülerde...

O dakikalarda AP'li senatör Yiğit Köker programı beğenmeyerek Başbakan'a telefon eder. TRT Genel Müdürü Adnan Öztrak, saat 23.39'da TV Dairesi'ne gelerek yayın devam ederken gösterimi durdurur. 'Komünizm propagandası yapan ve Türkiye'yi çok yoksul gösteren SSCB yapımı filmi oynattığı' iddialarıyla Mahmut Tali Öngören'in yetkileri elinden alınır. Oysa filmin amacı, Cumhuriyet'ten

sonraki kalkınmayı yansıtmaktır. Ayrıca Atatürk'ü 10. Yıl Marşı'nı ve Nutuk'u okurken gösteren, eşsiz bir belge sayılabilecek sahnelere de sesli olarak yer vermektedir film...

Savcılık inceleme başlatırken, Başbakan Demirel, Enformasyon Bakanı Turhan Bilgin'in olayla ilgilenmesini ister. Olay, AP'li bir senatör tarafından önergeyle parlamentoya taşınır.

Ankara savcılığı filmdeki yazıları tercüme ettirmeye, müziğin 'Enternasyonal Marşı' olup olmadığını incelemeye başlar.

Aralık ayına gelindiğinde savcılık soruşturması ve bilirkişi raporuna göre, açık oturumda ve filmde suç unsuruna rastlanmaz. TRT Yönetim Kurulu, Mahmut Tali Öngören'in yetkilerini geri verir. Hem de belgeselin baştan sona TRT'de tekrar oynatılması kararıyla birlikte...

19. GEZİCİ FESTİVAL 2013

19th FESTIVAL ON WHEELS 2013

Edremit

27 KASIM
27 NOVEMBER

Ankara

29 KASIM - 5 ARALIK
29 NOVEMBER - 5 DECEMBER

Sinop

6 ARALIK - 9 ARALIK
6 DECEMBER - 9 DECEMBER

BİR RÜYA İÇİN AĞIT

2000 yılında **!F'te**, daha sonra 'şifreli' kanallarımızda gösterilen, zamanla **kendi hayran kitlesini** yaratmayı beceren "Bir Rüya İçin Ağıt" (**Requiem For A Dream**), genç yönetmen **Darren Aronofsky'nin ikinci** uzun metrajıydı. Brooklyn varoşlarından dramatik bir tablo çıkaran Aronofsky'nin kamerasının önünde **Ellen Burstyn, Jared Leto, Jennifer Connelly ve Marlon Wayans'ın**, arkasında ise başta görüntü yönetmeni Matthew Libatique olmak üzere tüm bir teknik ekibin karşılıklı döktürdüklerine tanık olmuştuk.

HEPİMİZ BAĞIMLIYIZ. BİRÇOK ŞEYE... KİMİMİZ EVİNE, KİMİMİZ KIZ ARKADAŞINA, KİMİMİZ ARABASINA, KİMİMİZ İŞİNE, KİMİMİZ ERKEKLERE, KİMİMİZ KADINLARA, KİMİMİZ SIGARAYA, KİMİMİZ TELEVİZYONA, KİMİMİZ YEMEĞE, KİMİMİZ İÇMEYE... İNSANOĞLUNUN YARADILIŞINDA ZATEN BİR BAĞIMLILIKLAR DÖNGÜSÜ VAR.

İhtiyaçlarımızı karşılamamız demek bir nevi bir şeylere bağımlı olmamız demek. Fakat an geliyor, bağımlılıklarımız 'yasak bölge'lere taşabiliyor. Ne de olsa insanız ve haliyle ihtiyaçlarımızla birlikte bağımlılıklarımız da şekil değiştirebiliyor.

"Bir Rüya İçin Ağıt" da yönetmenin kısaca ifade ettiği gibi bağımlılık üzerine bir film.

Öykü üç mevsimi takip ediyor. Yazın başlayan hikayemiz kış bitmeden sona erecek. Önce Harry (Jared Leto) ve annesi Sara'yla (Ellen Burstyn) tanışıyoruz. Harry zorla annesinin televizyonunu alıyor ve götürüp bir eskiciye satıyor. Oradan gelen parayla uyuşturucu temin ediyor. Eline geçen 'mal'ı arkadaşı Tyrone (kariyerinin belki de tek doğru dürüst rolünde Marlon Wayans) ve kız arkadaşı Marion'la (Jennifer Connelly) paylaşıyor. Anne Sara televizyondaki bir 'zayıflama programı'nın ve onun sunucusu Tappy Tibbons'un bağımlısı. Sık sık vurguladığı gibi 'yalnız' ve 'yaşlı' bir kadın. Televizyonu neredeyse onun hayattaki tek dayanağı. Bir gün, düzenli olarak izlediği programdan

aldığı telefonla kendisinin de pek yakında stüdyoya davet edileceğini öğreniyor. Ve o andan itibaren, televizyondayken üzerinde durmasını istediği biricik kırmızı elbisesini giyebilmek için sıkı bir zayıflama telaşına düşüyor.

Önce apartman komşularından birinin tavsiyesiyle diyet kitaplarıyla haşır neşir oluyor. Ne yazık ki, bir greylift, bir haşlanmış yumurta ve bir fincan kahveyle, bütün gün aç biilaç köşedeki buzdolabını uzaktan uzağa kesmekten başka bir şey yapmıyor. Sonunda diyeti bir kenara bırakıyor ve bir başka arkadaşının önerisine uyup 'uzman kontrolünde' zayıflama hapları kullanmaya başlıyor. Bir zaman sonra, televizyona olan bağımlılığına bir de bu haplar ekleniyor. Ve o haplar yüzünden buzdolabı zavallı kadına savaş ilan ediyor!

Harry, Marion ve Tyrone ise uyuşturucu bağımlısı. Onları uzun uzun anlatmaya gerek yok. Uyuşturucunun etrafında kendilerine düşsel bir dünya kurmuşlar. İsteseler içinden çıkarlar ama çıkmıyorlar. Her müptela gibi, onlar da içinde yaşadıkları hayattan böyle bir kaçış yolu uydurmuşlar kendilerine. Malum sona doğru ağır adımlarla ilerlerken işlerin yolunda gittiği zamanlar da oluyor.

Filmde Aronofsky'nin sağ kolu konumunda bir isim var: Sonradan birçok filmde daha ustalığını konuşturacak görüntü yönetmeni

Matthew Libatique... Filmin kamera arkası belgeseline şöyle bir göz attığınızda Aronofsky'nin kafasındaki karmaşık yapıyı tavizsiz bir biçimde peliküle kazımanın kolay olmadığını görüyorsunuz. Tıpkı "Pi"deki gibi, son derece matematiğe dayalı denklemsel bir yapı var filmde; bir yerlerde yanlış veri girilse veya bir işlem hatası yapılsa muhtemelen sonuç doğru çıkmayacak!

Benzer şeyleri, mekanları düzenleyen filmin prodüksiyon tasarımcısı James Chinlund ve kurgucusu Jay Rabinowitz için de söyleyebiliriz. Özellikle bunca planı böylesi bir ustalıkla yan yana dizmek her babayığının harcı olmasa gerek.

Film kendisini bir ağıt olarak kabul ettiğine göre, gerçekten de bir ağıt halindeki müziklere imza atan Clint Mansell ve Kronos Quartet'e de fazladan bir teşekkür etmek gerek. Kahramanlarımızın ruh halleri ve yazgılarıyla adeta başa baş ilerliyor Mansell'in yaktığı bu ağıtlar.

Filmin bir roman uyarlaması olduğunu da atlamamak lazım. Romanın sahibi Hubert Selby Jr. (ki filmin sonunda kısa bir rolü de var) Amerikan toplumuyla ilgili bu acı reçeteyi yazdığında epey tartışma yaratmıştı. Aronofsky senaryoyu yazmak için onunla işbirliğine gitti.

16mm'nin grenine ve siyah-beyazın pas ve tozuna boğduğu ilk filmi "Pi" ile kimilerince gözden kaçırılmıştı Aronofsky. Oysa, bu ikinci

filminde kurduğu yapının bir benzeri de orada duruyordu. Evreni birkaç temel prensiple açıklayan ve yaşamı bununla iç içe bir bilim adamının hikayesiydi anlatılan "Pi"de.

Halüsinasyonlar, son derece yakın planlar ve sürekli yinelenen bir kurgu, dengesiz bir ruh hali, yeri gelince titrek bir kamera orada da seyircinin yegane rehberiydi. Burada ise artık delicesine stilize bir yapı var. Bir başka yönetmenin kontrolünden çıkabilecek bu yapıya genç yönetmen Aronofsky'nin hakimiyeti şaşırtıcı düzeyde. Bir örnek: Filmin ilk sahnesinde ana-oğul kapının iki tarafında tartışırken, De Palma'ya selam gönderircesine ekranı ikiye bölüyor Aronofsky. Bu 'bölünmüş ekran' yöntemini ilerleyen dakikalarda birkaç kez daha kullanıyor ve sonra tadında bırakıyor.

Özellikle kahramanlarımızın filmin sonlarına doğru çıkışından çıktıkları bölümlerde Aronofsky'nin balıkgözü merceklere hızlandırılmış karelere dek türlü çeşitli sinemasal aygıttan faydalandığını görüyoruz.

Üzerine gittiği başlıca şey kahramanlarımızın içinde bulundukları âni nasıl algıladıkları. Bunun için de onların zaman algılarıyla en haşın biçimde oynamaktan çekinmiyor. Zira bu filmde zaman, kahramanlarımızın algıladığı gibi akıyor. Eh, tabii seyircinin de...

WES CRAVEN'IN ÇIĞLIĞI

Korku sinemasının efsanelerinden **Wes Craven'ı**, “Çığlık” (**Scream**) üçlemesinin DVD kutusunun çıkması vesilesiyle yeniden hatırlamaya çalıştık bu yazıda. Seriyle ilgili bir yazıyı da **Burak Göral imzasıyla** AİLE OYUNU sayfalarımızda bulabilirsiniz.

SAÇMA BİR SORUYLA BAŞLAYALIM: “KORKU TÜRÜYLE BİR ŞEKİLDE YOLU KESİŞMEYENİZ VAR MI?” SAÇMA DİYORUZ, ÇÜNKÜ HAYATI SÜRDÜREBİLMEYİN TEMEL DUYGULARINDAN BİRİ OLAN ‘KORKU’, BİZİ ÇEVREMİZDE olup bitene karşı daha ‘temkinli’ bakmaya doğru itiyor ve belki de ‘hayatta kalma’ sorunumuzu çözme konusunda en etkin rolü üstleniyor. Hal böyle olunca, hangi yöne dönersek dönelim karşımıza çıkan bu olgu, sinema sanatında da sıkça önümüze geliyor ve içimizde büyüttüğümüz korkuları ete kemiğe büründürüyor. Bu noktada şöyle bir soru aklınıza takılabilir: “Beyazperdede onca korku filmi izlememize karşın, neden ‘iyi’ (ya da etkili) olanla sıkça karşılaşmıyoruz?” Bu soruya verilebilecek birkaç cevaptan biri şu: Korku-gerilim öğeleri, 100 yılı aşan sinema tarihi içinde belki de en çok kullanılan unsurlar. Dolayısıyla neredeyse her türde olduğu gibi burada da bir ‘ezber’ meselesi çıkıyor ortaya. Sinemacıların ‘sınırlı’ hareket alanlarını harfiyen ezberleyen siz sinemaseverler, bir süre sonra verilen ‘yememeye’ başlıyorsunuz ve ‘yeni’ bir şeylerin beklentisiyle izliyorsunuz filmleri. Sonuçta ‘tatmin edici’ korku yapıtlarıyla karşılaşmak da son derece güç oluyor, sık sık düş kırıklığına uğruyorsunuz. Korku türünün (her zaman değilse de çoklukla) formüller üzerinden yürüyen yapısı da devreye girince, ‘tekrar duygusu’na hapsolmak kaçınılmaz oluyor ve sıklıkla ‘aynı filmi’ görüyor izlenimi ediniyorsunuz.

Bu konuda ‘usta’ olduğu tartışılmayacak ender isimlerden biri olan Wes Craven ise, sözünü ettiğimiz handikabı olabildiğince kırmaya çalışmış, 1970’lerin başında start alan

yönetmenlik kariyeri boyunca bu ‘gelenek’ yeni ezberler eklemeyi başarmış, ‘kült’ statüsüne erişmiş yapıtlarıyla türe yeni anlamlar kazandırmış, biçemle içeriği ustaca buluşturma becerisiyle donanmış bir sinemacı...

2 Ağustos 1939’da Cleveland, Ohio’da doğan ve çocukluğunu bu şehirde geçiren Wesley Earl Craven, Illinois’daki Wheaton College’da İngiliz Dili ve Edebiyatı okumak üzere Cleveland dışına çıkmış olsa da, hastalığı nedeniyle bir yıl sonra geri dönerek psikoloji eğitimi görmeye başlar. 1964 yılına gelindiğinde okulu bitirmiş, hatta yüksek lisans bile yapmıştır. Öğretmenliğe başlayan Craven, bu dönemde iki çocuğunun annesi olan Bonnie Broecker’la evlenir, ama çiftin evliliği birkaç yılı geçmez. Öğretmenliğin kendisine göre olmadığını anladığı anda işi bırakır ve taksi şoförlüğü yapmaya başlar. Sonraki işi ise, onu bugünlere kadar getirecek sinema dünyasının kapılarını açacaktır: New York’ta bir post prodüksiyon firmasında ses montajcılığı...

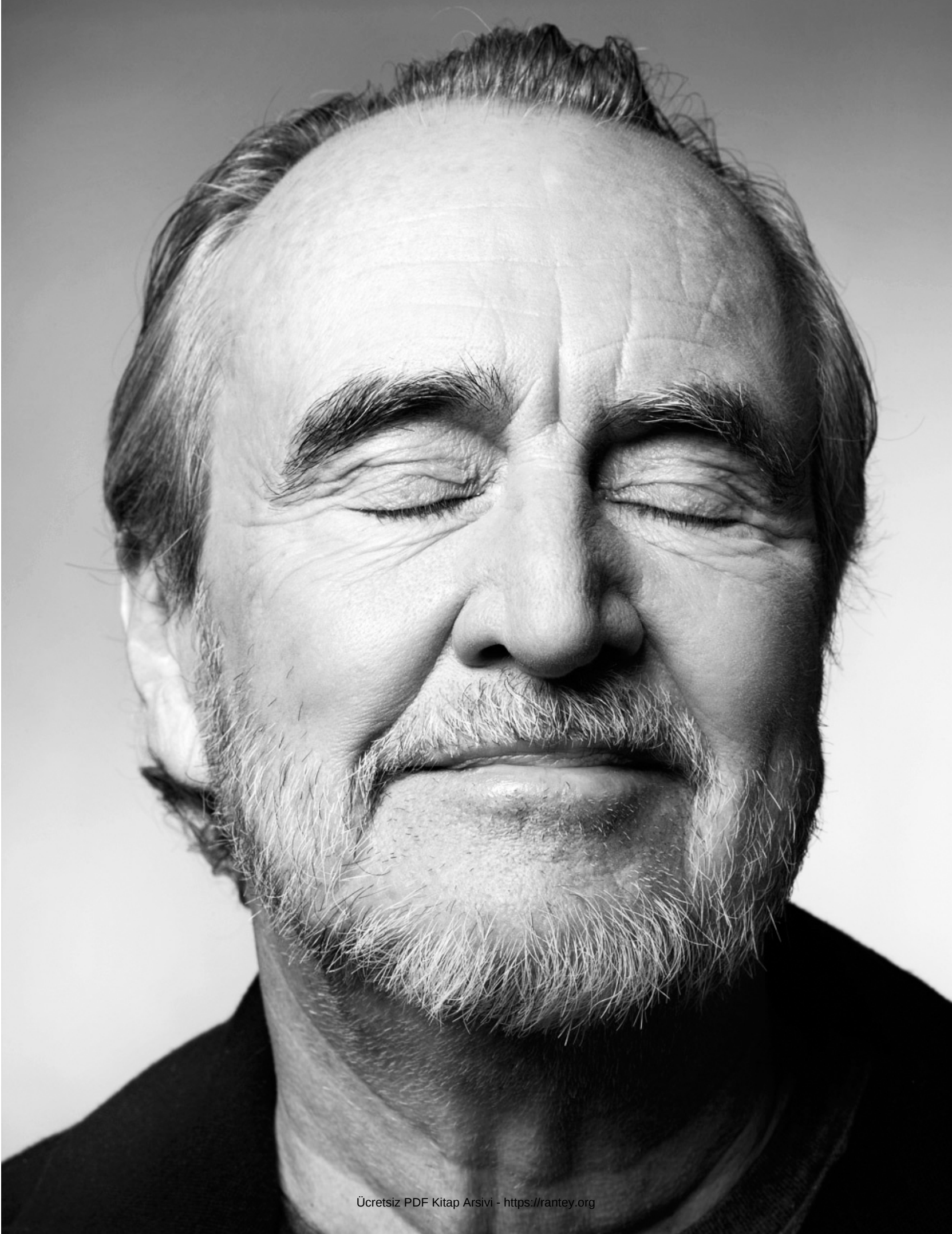
1971’de Sean S. Cunningham’ın ilk konulu filmi “Together”da yapımcı koltuğuna oturarak (aslında bir miktar da yönetmenlik yapmıştır bu filmde) işe ısınan Wes Craven, hemen ertesi yıl kendisinin ilk filmi olan “Kanlı Tecavüz”le (The Last House On The Left) çarpıcı bir başlangıç yapar. İki kıza tecavüz edip öldürdükten sonra yanlışlıkla kızlardan birinin ailesinin evine giren, böylece hayatlarının kâbusuyla yüzleşen bir çetenin hikayesini anlatan film, tesadüf ve intikam unsurlarının çarpıcı buluşmasıyla korku-gerilim türüne yeni bir soluk getirir. Bu kült

filmin 2009’da gösterime giren ‘kısmen başarılı’ bir yeniden çevriminin olduğunu da hatırlatalım. Kısa zamanda ünlenen bu çömezlik çalışmasının ardından yeni bir ‘şaşırtıcı’ yapıt daha ortaya koyar Craven: “Tepenin Gözleri” (The Hills Have Eyes). 2006’da izlediğimiz bir yeniden çevrimi de yapılan film, arabaları ‘bozulan’ bir ailenin yaşadığı kâbusu anlatırken, korku türünün ezberini tümünden değiştiren ve türe yeni açılımlar sağlayan bir yapıyla vücut bulur. Her iki filmin senaryosunu da yazan yönetmen, ‘kült yönetmen’ sıfatını sapına kadar hak eden bir performans sergilemiştir bu yapıtlarıyla.

HEM SEYİRCİDEN HEM DE ELEŞTİRMENLERDEN GELEN ÖVGÜLERLE CESARETLENEN VE SİNEMA CAMİASI TARAFINDAN DA KABUL GÖREN WES CRAVEN, LINDA BLAIR’I BAŞROLE TAŞIYAN TELEVİZYON FİLMİ “CADI”YI (STRANGER

In Our House) çektikten sonra, Andrzej Kostenko ve Karl Martine’le ortak bir çalışma içine girdiği belgesel “Snuff’ın Evrimi”yle (The Evolution Of Snuff) yoluna devam eder. Aslında hâlâ ilk iki filminin mirasını yemektedir yönetmen. Keza sonraki çalışması “Lanetli Kasaba”yla (Deadly Blessing) da beklediği olumlu tepkileri alamaz ve düş kırıklığı yaşamaya başlar. Yaptığı iki filmle sinema tarihine gömülmek gibi bir tehlike baş göstermiştir onun için.

1982’de Craven’ın imdadına bir çizgi roman uyarlaması yetişir: “Bataklık Canavarı” (Swamp Thing). Çok iyi bir film olmasa da sinemacının yarattığı ‘gergin/duygusal’ atmosferle kendini kurtaran bu yapım, yönetmenin kredisini de bir miktar uzatmış olur. 1984’ü orta karar bir film olan

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Wes Craven'ın 1972 tarihli ilk filmi "Kanlı Tecavüz" (The Last House On The Left)...

1982'de bir çizgi roman uyarlamasına imza attı Craven; "Bataklık Canavarı" (Swamp Thing)...

Yönetmen, 90'lara gelmeden önce son olarak 1989'da "Şok"u (Shocker) armağan etti seyircisine...

"Cehenneme Davet"le (Invitation To Hell) açan sinemacı, sonraki kariyerini şekillendirecek büyük bir hamleyle bitirecektir bu yılı. Her şeyiyle kendisine ait, onun sınır tanımaz imgeleminden yansıyan "Elm Sokağı Kabusu" (A Nightmare On Elm Street), bugünlere kadar taşınan ve upuzun bir serinin müsebbibi haline gelen bir beyazperde kahramanı olan Freddy Krueger'la tanıştırır bizleri. Gençleri uykularında yakalayan ve onların kâbuslarını gerçeğe dönüştüren bu makas elli korku efsanesi, Robert Englund'ın kimliğinde 'slasher flick' alt türünü de renklendirecek, zenginleştirecektir. Filmin Avoriaz Fantastik Filmler Festivali'nde eleştirmenler ödülü alması ise Craven için işin tuzu biberi olur.

"Ürperti" (Chiller) adlı bir televizyon filmi ve "Tepenin Gözleri"nin başarısız bulunan devam filmiyle (bu filmin de yeniden çevrimi yapıldı) yoluna devam eden yönetmen, ekranların efsane dizilerinden "Alacakaranlık Kuşağı"nın (The Twilight Zone) yedi bölümünün altına imza atmayı da ihmal etmez bu dönemde. Televizyon dünyasıyla arasını her daim iyi tutan Craven, "Casebusters" adlı bir TV filmiyle hareket alanını genişletirken, kendisinden sinema filmi bekleyen hayranlarını 1986'da "Öldüren Sevgili" (Deadly Friend) adlı yarım başarıyla (aslında başarısızla daha yakın) avutur.

1 988'DE "YILAN VE GÖKKUŞAĞI"YLA (THE SERPENT AND THE RAINBOW) İTİBARINI KİSMEN DE OLSA GERİ KAZANIR VE "THE PEOPLE NEXT DOOR" ADLI TV DİZİSİNİN YARATICI KADROSUNDA BULUNARAK SEKTÖRE DÖRT BİR KOLDAN HİZMET ETMEYE

çalışır, ama beş bölümün ardından yayından kaldırılır bu komedi (yanlış okumadınız) dizisi. Wes Craven, televizyonla o kadar çok ilgilenmiştir ki o aralar, bir sonraki sinema filmi "Şok"un (Shocker) kahramanını kanallar arasında koşturmaktan geri durmaz. "Night Visions" adlı TV filmiyle açılan 1990'lardaki ilk sinema filmi ise "Merdiven Altındakiler" (The People Under The Stairs) olur. Tipik Wes Craven enstrümanlarıyla hayata geçen bu yapım, ilk filminde oluşturduğu formüle sadık kalarak bir ev ve onun içindeki 'terör'ü resmeder, yönetmenin de bu formülü uygulamadaki başarısını tesciller.

'Kabus' kelimesine teslim olan Wes Craven sineması, 1992'de "Nightmare Cafe" adlı bir televizyon dizisini ölüme koyar ve bir başarı hikayesi daha çıkar ortaya. Freddy

1996 yapımı "Çığlık" (Scream), 'slasher flick' türünde devrim yaratmış, üç devam filmi çekilmişti.

Krueger'ı özlemiş görünen ve o güne kadar çekilen başarısız devam filmlerinden sıkıntı duyan yönetmen, 1994'te serinin yedinci filmi olan "Elm Sokağı'nda Son Kabus"la (New Nightmare) yarattığı ve sinema tarihine armağan ettiği kahramanına yeniden kavuşur. Craven'ın sonraki filmi, Eddie Murphy tarafından 'ısmarlanan' bir projedir ve baştan başarısız olmaya mahkûmdur. "Brooklyn

Vampiri" (Vampire In Brooklyn) adını taşıyan çalışma, Afro-Amerikalı bir vampirin hikayesini taşıyor beyazperdeye.

1996'ya gelindiğinde, Wes Craven için yeni bir 'çağ'ın da kapıları açılmış olur. Senarist Kevin Williamson'la birlikte çalıştığı "Çığlık" (Scream) filmlerinin ilkinin çektiği yönetmen ve 'slasher flick'te devrim yaratır. Telefonun bir korku unsuru olarak kullanıldığı

yapım, sinemasal referanslarıyla da ilgi çeker ve Williamson'ın akılla şekillenen senaryosuna gelen övgülerle öne çıkar daha çok. 1997 ve 2000'de serinin iki devam filmini de yöneten Craven, bu iki yapımın arasına son derece 'farklı' bir deneme sıkıştırmayı da başarır. Meryl Streep'e Oscar adaylığı getiren "50 Cesur Kemancı" (Music Of The Heart) adlı film, Craven'ın korku ve gerilimden

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Wes Craven'ın kariyerinin en büyük yapıtlarından "Elm Sokağı Kabusu" (A Nightmare On Elm Street).

2005'te fena sayılmayacak bir gerilimle çıkar karşımıza Craven; "Gece Uçuşu" (Red Eye)...

1986 tarihli "Öldüren Sevgili" (Deadly Friend), yönetmenin yarım başarılarından biri.

tümüyle uzaklaştığı, kendini Harlemlî çocuklara keman eğitimi vermeye adanmış bir öğretmenin duygusal yolculuğuna yöneldiği bir yapım olur. Yönetmenin hayranlarını bir miktar üzmüş olsa da, onun sinema dünyasındaki saygınlığını pekiştiren bir çalışmadır bu 'duygu sağanağı'.

1 990'LARDA "THE OUTPOST", "WISHMASTER" VE "CARNIVAL OF SOULS" GİBİ KORKU FİLMLERİNE YAPIMCI KİMLİĞİYLE KATKIDA BULUNAN WES CRAVEN, 2000'Lİ YILLARA "ÇIĞLIK" SERİSİNİN ÜÇÜNCÜSÜNÜ YÖNETEREK GİRER, "DRACULA 2000"E

yapımcılık katkısı sağlar, ancak bir anda frene basar ve 2005'e kadar ortalıklarda yönetmen olarak görünmez. Hayranları ondan umudu kesmeye niyetlenmişken, pek de başarılı olduğu söylenemeyecek bir kurtadam hikayesi olan "Lanet"le (Cursed) kapımızı çalar. Aynı yıl biraz daha katlanılabilir bir çalışmayla, "Gece Uçuşu"yla (Red Eye) da karşımıza çıkar sinemacı. Bu arada "Feast" adlı korku filmine de yapımcı olur. Üretime devam ettiğini bilmek bile rahatlatır biz sevenlerini...

2006 yılında usta isimleri bir araya getiren "Paris, Seni Seviyorum" (Paris, Je T'Aime) projesine dahil olan, "Tepenin Gözleri"nin yeniden çevriminde ve "Vahşi Irk" (The Breed) adlı filmde yapımcılığını konuşturan Craven, bizde de gösterime giren "Nabız"a (Pulse) da senarist kimliğiyle el atmaktan geri durmaz (ama burada işler biraz karışır!). 2010'a kadar gene 'ortadan kaybolmayı' tercih eden yönetmen, yazıp yönettiği "Satılık Ruh"la (My Soul To Take) dönüş yapar. Başarısızlık ona pek yakışmaz, ama burada tam bir başarısızlık söz konusudur. Sonraki yılın projesiye heyecan verir hayranlarına: Kevin Williamson'la yeniden bir araya gelip "Çılgık 4"ü (Scream 4) hayata geçirir. Ne yalan söyleyelim, ilk üçünün epeyce gerisinde kalan bir çalışma olur bu, serinin heyecanlanan hayranlarını üzer.

I LK EŞİNDEN İKİ ÇOCUĞU OLAN, ŞU SIRALAR ÜÇÜNCÜ EVLİLİĞİNİ SÜRDÜRMEYE ÇALIŞAN, CHRISTOPHER REEVE'LE YAŞADIĞI 'YARATICILIK' PROBLEMİ YÜZÜNDEN "SUPERMAN 4"Ü ÇEKMEKİNİN SINIRINDAN DÖNER, "SCREAM"İ NEREDEYSE

çekemeyecek olan, Bill Clinton hakkında bir belgesel çeken, Freddy Krueger tiplemesini okul yıllarında kendisini sürekli rahatsız eden bir çocuktan esinlenerek yarattığı söylenen Wes Craven, korku filmlerine dair şöyle bir tespit de bulunmuş: "Korku filmleri korku yaratmazlar. Onu serbest bırakırlar."

Sevişerek Büyümek

Mavi

En Sıcak Renktir

Hayatboyu
Tuncel Kurtiz
Breaking Bad
Alejandro Jodorowsky

AYLIK SINEMA DERGİSİ
Altyazı

Kasım Sayısı Bayilerde

WENDY VE LUCY

Kariyerinin en azından şu ana kadarki bölümünü **yol temalı filmler** üzerine bina etmiş görünen, **bağımsız kanadın** sağlam temsilcilerinden Amerikalı **kadın yönetmen Kelly Reichardt**'ın 2008 yapımı üçüncü uzun metrajı **“Wendy And Lucy”** tam bir yol filmi hüviyetinde başlasa da, kısa sürede **yolda kalmışlığın hikayesine** dönüşüyor. Henüz görmeyenler için elzem bir keşif!

AMERİKAN BAĞIMSIZ SINEMASININ GÖZDE TÜRLERİNDEN BİRİDİR YOL FİLMLERİ. A NOKTASINDAN B NOKTASINA ULAŞMAYA ÇALIŞIRKEN TÜRLÜ BADIRELER ATLATAN KARAKTERLER, ÇOĞU ZAMAN BİTİMSİZ BİR COĞRAFYADA TEPİLEN KİLOMETRELERE PARALEL ÇIKILAN İÇ YOLCULUKLAR, MUSİBETİN DANISKASINDAN KAÇARKEN KENDİNİ mecburen yollara vurmak zorunda kalanlar, amaçsızca, genellikle de beş parasız oradan oraya savrulup duran kaybedenler, yolda karşılaşılan her nevi tuhaf kişi ya da mekânlar ve elbette bu yolculuklara eşlik eden tırından motoruna envai çeşit ulaşım araçları...

Hepsi de yol filmlerinin olmazsa olmazları arasında yer alan unsurlar. Kariyerinin en azından şu ana kadarki bölümünü yol temalı filmler üzerine bina etmiş görünen, bağımsız kanadın sağlam temsilcilerinden Amerikalı kadın yönetmen Kelly Reichardt'ın 2008 yapımı üçüncü uzun metrajı “Wendy Ve Lucy” ise tam bir yol filmi hüviyetinde başlasa da, kısa sürede yolda kalmışlığın hikayesine dönüşüyor.

“Wendy Ve Lucy”de bahsini etmiş olduğumuz tüm o yol filmi motiflerinin birçoğu mevcut aslında. Alaska’da iş bulma ümidiyle, güzellik abidesi retriever kırmısı Lucy’yi de yanına katarak yollara düşen Wendy (olağanüstü Michelle Williams) kısa bir mola için durduğu küçük bir kasabada başına türlü aksilikler gelince sıkışıp

kalıyor. Önce külüstürden hallice vaziyetteki otomobili arızalanıp artık miadını doldurmak üzere olduğunun sinyallerini vermeye başlıyor. Ardından zaten maddi yönden zor durumda olan Wendy arpacı kumrusu gibi işin içinden nasıl çıkacağını düşünüürken, süpermarketten aşırıya çalıştığı birkaç ıvır zıvır yüzünden kısa süreli bir kodes ziyareti gerçekleştiriyor.

Bu da yetmiyormuş gibi üstüne bir de Lucy ortallardan kaybolunca genç kızın yolculuğu ufak çaplı bir kâbus haline geliyor. Bir taraftan arabasını tamir ettirebilmek için çırpınırken, diğer taraftan da yoldaşını bulabilmenin uğraşı içinde bocalayıp duruyor Wendy.

Güzergâh üzerinde yardımsever ihtiyarlardan, işgüzar veletlere, tozutmüş berduşlardan kafeini fazla kaçırılmış memur kılıklı oto tamircilerine kadar çeşit çeşit âdem evladına rastlamayı da ihmal etmiyor elbette.

Haddizatında “Wendy ve Lucy”yi izlemiş bulunanlar bir önceki cümlede geçen ‘güzergâh’ sözcüğünün yalnızca temsili anlamda kullanıldığını hemen anlayacaktır. Zira Wendy’nin yolculuğu (en azından fiziksel manada) hep aynı noktalarda dönüp durduğu avuç içi kadar bir muhitte cereyan ediyor. Lucy’nin bulunması için yardım talebinde bulunduğu hayvan barınağı ile araba tamirhanesi arasında

mekik dokuyor Wendy. Kâh geceyi geçirmek üzere korulukta alıyor soluğu, kâh üzerini değiştirmek üzere benzin istasyonunun abdesthanesinde. Dedik ya bir yol filminden ziyade bir yolda kısılp kalma öyküsüyle karşı karşıyayız diye; “Wendy Ve Lucy” insanda tam da böyle bir his uyandırıyor işte: ‘yol’a koyulamamanın, likidite ile ölçülür hale gelmiş sosyal düzenin ağına düşmenin acizliği...

Reichardt ilk bakışta öyle çok büyük bir kelimediymiş gibi görünmüyor esasında. Gayet basit, iki cümleyle özetlenebilecek bir öykü koyuyor önümüze.

Filmin bütününe yaydığı dingin, yalın, gösterişten arınmış anlatım biçimiyle de bu minimal yapıyı destekliyor. Müziğinden kamera hareketlerine filmin hemen her unsurunu asgari düzeyde tutarak Wendy’nin hikayesini ve ahvalini bile isteye sadeleştiriyor, dahası giderek sıradanlaştırıyor.

Anlam bakımından negatif bir tümce gibi görünüyor, değil mi? Aslında hiç ilgisi yok. Zira söz konusu sıradanlaştırma eylemi Wendy’nin içinde bulunduğu durum itibarıyla neredeyse zaruri bir hal alıyor. Genç kızın durumu da şu ki; herhangi bir süpermarketin ya da benzincinin önünde görseniz kafayı çevirip ikinci kez bakmaya bile zahmet göstermeyeceğiniz denli unutulmaya müsait, belirgin bir

niteliği göze çarpmayan, alelade bir ‘aşağı tabaka’ mensubu kendisi. Her gün, her köşe başında yaşanabilecek, çoğu zaman dikkatimizi bile çekmeyen dünyevi hadiselerle cebelleşiyor yalnızca. Parasının her kuruşuna kadar hesabını yapıyor, üç kuruş fazlası için teneke kutu topluyor, boşa koyuyor dolduramıyor, doluya koyuyor taşıp gidiyor...

Buna rağmen enteresandır, dramatik yapının noksanlığı ve olay örgüsünün zayıflığı gibi tuhaf ithamlara maruz kalmış bir yapım “Wendy Ve Lucy”. Tuhaf diyoruz zira özünde gündelik yaşamın sıradanlığının içindeki dramatik etkiyi arayan, dahası hayatımızın akışına devasa trajedilerden belki de çok daha fazla tesir eden olağan koşulların izini sürme derdinde bir film duruyor önümüzde.

Wendy, Alaska’ya yeni bir hayata doğru yola çıkıyor. Belki bulmayı beklediği iş kıt kanaat geçinmesini sağlayacak, üstelik yoğun mesai ve ağır koşullar altında kendini paralamasını gerektirecek. Ancak o neredeyse tüm ümitlerini bu işe bağlamış durumda. Yalnızca bu bile yaşantımızdaki en büyük dram unsurlarından biri değil mi?

Varlığımızı idame ettirebilmek adına durmaksızın didinirken arzuladığımızdan bambaşka yollara sürüklenmek, birçok şeyden ödün vermek. Ve kim bilir belki de bir köpekten vazgeçmek dahi çok büyük bir ödün olabilir bazen.

BEYAZ SARAY DÜŞTÜ

ORJİNAL ADI White House Down
YÖNETMEN Roland Emmerich
OYUNCULAR Channing Tatum, Jamie Foxx,
Maggie Gyllenhaal, Jason Clarke,
James Woods
YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 131 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD, İng. ve Tr.
ŞİRKET Tiglon (Sony)

"BEYAZ SARAY DÜŞTÜ"
EMMERICH'TEN
BEKLENMEYECEK
DENLİ POLİTİK
BİR FİLM.

ROLAND EMMERICH İÇİN 'HOLLYWOOD'UN FELAKET TELLALİ' DESEK ALINMAZ HERHALDE. HER ŞEYİ DENEYİ AMA İNSANLIĞIN sonunu bir türlü getiremedi. Ama sonunda ayakları yere daha sağlam basan bir filme imza atmayı başarabildi.

İşin aslı "Beyaz Saray Düştü" Emmerich'ten beklenmeyecek denli politik bir film. Yönetmen, dünya barışını istemeyen kimi ABD'li politikacıların Başkan'a darbe yaparak onu derdest etme çabasını anlatırken kendince barıştan yana bir tavır sergiliyor. Aslında bir yerde silah fabrikası varsa illa ki başka bir yerde savaş olmalı gibi bir önermenin doğruluğunu anladığını fark ettiriyor bize. (İnsanlık için küçük ama Emmerich için büyük adım!) Ama tabii bu farkına varma durumunu bize sunarken yine bildik yöntemlerini kullanmaktan kaçınmıyor. Kahraman edebiyatına sığınıyor. Obama'ya selam çakarcasına siyahi bir Başkan'a başrolü verip onu sahaya sürüyor. Ona, darbe girişimini bertaraf etme konusunda yardımcı olması için de gizli ajan adayını ve kızını filme dahil ediyor. Maşallah üçü de Rambo gibi! Mesela başkanlar neden spor

yapar işte bu filmde anlıyorsunuz.

Halk tankların önüne geçti mi dersiniz şunu söyleyebiliriz: Amerikalılar darbe konusunda çok hayalperest. (Belki de birçok ülkede darbe yaptıkları ama kendi memleketlerinde yaşamadıkları için). Bizim gibi memleketlerde darbe dakikasında anlaşılır ama ABD'liler bir türlü anlayamıyor. Filmin sonunda da yönetmen, 'Başkan iyi ama çevresi kötü' diyerek kendince Başkan'ını ya da Obama'yı aklıyor. Bizim de, başkanlardan habersiz çok şey olabilir düşüncesine ortak olmamız isteniyor. Bu noktada mesele sulanıyor...

Ama bardağın dolu tarafından bakarsak gitmesek de görmesek de Beyaz Saray'ı tanıyoruz. Gizli geçidinden başkanın yatak odasına kadar ne nerede öğreniyoruz. Bu da az bir şey değil hani!

Sosyal medyayı 'tu kaka' eden siyasilere filmin verdiği mesaj.

Filmin kötü adamını erken açık etmesi.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ÇIĞLIK ÜÇLEMESİ

★★★★ Çıgık ★★★★★ Çıgık 2 ★★★★★ Çıgık 3 / ORJİNAL ADI Scream – Scream 2 – Scream 3 YÖNETMEN Wes Craven
OYUNCULAR Neve Campbell, Courteney Cox, David Arquette, Skeet Ulrich, Matthew Lillard, Liev Schreiber, Patrick Dempsey, Parker Posey
YAPIM/SÜRE 1996 – 1997 – 2000 ABD, 111 dk., 120 dk., 116 dk. GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr. ŞİRKET As Sanat (Miramax)

1 970'LERİN İKİNCİ YARISINDA HOLLYWOOD'DA DURUM ŞÖYLEYDİ: BRIAN DE PALMA, MARTIN SCORSESE, STEVEN SPIELBERG, GEORGE LUCAS VE FRANCIS F. COPPOLA BEŞLİSİNİN ORTAYA ÇIKIŞINA KADAR WATERGATE SKANDALI, VIETNAM SENDROMU VE TOPLUMU SARSAN derin bir gelecek korkusu eğlence sektörünü, Hollywood'u etkilemiş ve bu 'güvensizlik duygusu' filmlerin tonlarına kadar işlemişti. Yukarıda saydığımız aynı kuşağın beş yönetmeni sektörün yeniden canlanmasını, yine bu tonu kullanarak ama geniş kitleleri yakalayabilecek sağlam anlatım dilleri bularak başardılar. Tüm ipleri elinde tutmalarına izin verilen bu beş yönetmen bir koldan giderken, bir yerlerde gencecik insanlar da yaşadıkları güvensizlikleri bazı katliam filmleriyle yansıtıyorlardı. Mesela 1972 yılında gösterime giren "Kanlı Tecavüz"de (Last House On The Left) zıvanadan çıkmış bir çetenin defalarca tecavüz ettiği 17 yaşındaki bir kızın ailesinin aldığı şiddet dolu intikam anlatılıyordu. Bu tecavüz ve hayli kanlı ölümlerle, kötü oyunculuklarla dolu, ucuz istismar filminin yönetmeni Wes Craven'dı...

Kervana 1974'te Tobe Hooper'ın yönettiği ve yine genç insanların katledildiği "Teksas Katliamı" (The Texas Chainsaw Massacre) katılır, ardından da John Carpenter'ın "Yabancı"sı (Halloween) derken 'slasher filmler' korku türünün en popüler alt-türü oluverir...

1996'da tam bir slasher almanacağı kimliğinde karşımıza çıkan Wes Craven filmi "Çıgık"ın da en büyük numarası, içinde kaldığı durumda seyrettiği bu tür onlarca filme göndermelerde bulunan karakterleri içinde barındıran bir 'slasher' olmasıydı. Bir korku filminin içinde olduklarının farkında olan, tüm seyrettikleri filmleri film dünyasının içinde yaşadıklarıyla da karşılaştıran karakterlerin, kendi üzerine düşünen bu filmin kahramanları olmaları...

Hayatta çoğu zaman kendimizi bir filmdeymiş gibi hissettiren anlar vardır. Hayatın filmlerle, filmlerin de hayatla kesişme noktaları vardır. Bazen içinde bulunduğumuz durumlar bize

benzer durumları barındıran filmleri hatırlatır. "Çıgık", karakterlerinin bu hatırlatmalara sıkça sahip oldukları bir filmidir. Bizimle çok daha yakın olurlar böylece. Çünkü biz de filmleri 'daha önce birçok filmi izlemiş olarak' izleriz.

Ardından gelen tüm slasher filmleri etkileyen, türe ikinci baharını yaşatan, kendinden önceki korku filmleri üzerine düşünen, onları deşifre eden ve nihayet seyirciyi büyük bir sinema oyununa davet eden bir film "Çıgık". Slasher filmlerle büyümüş bir neslin senaristi Kevin Williamson ile Wes Craven'ın el ele verip '90'ların ortasında yarattıkları bu başyapıt, türün bütün kalıp ve kurallarını A'dan Z'ye sayıp döküyor. Özellikle diyaloglarıyla sinifilleri ödüllendirecek tonlarca sürprizi de içinde barındırıyor.

"Çıgık", slasher filmleri doksanlara ve hatta ikibinlere uyarlaması, bu türe yeni bir ayar çekmesinin dışında devam filminde de aynı uygulamaya tüm devam filmlerini dahil etmesi açısından ilginçtir. "Çıgık 2"nin en büyük hamlesi filmdeki tüm gelişmeleri tür sinemasına hakim biri olarak açıklayan ve bir anlamda da seyirciyi temsil eden Randy karakterinin öldürülmesidir. Bu aslında izleyiciye yapılan bir meydan okumadır. Üçüncü film, bir film setinde gerçekleştirilmesini bahane ederek bu sefer de sinemadaki üçleme mantığını oyuna dahil etmeye çalışır. Üçüncü filmde 11 yıl sonra gelen dördüncü film ise 'zorlama devam filmleri' konusunda iyi bir örnek olabilir ancak!

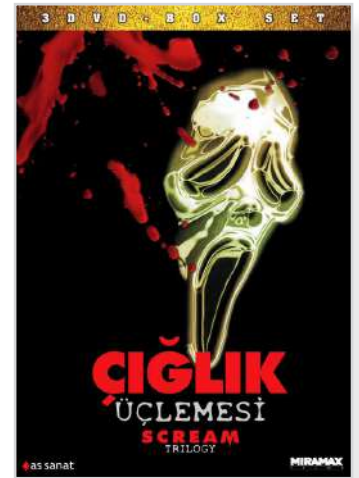
"Çıgık"ın tutarlı bir mantıkla yapılmış ilk üç filmini, ilk okumada heyecanlı bir gerilim filmi ikinci okumada da sinema dili ve korku filmleri üzerine düşünen interaktif bir film olarak seyretmek sanırım Wes Craven'ın da tercihidir...

İlk "Çıgık"ın Drew Barrymore sürprizi zamanında büyük sükse yapmıştı...

Üçüncü film bazı parlak fikirler ihtiva etse de ilk iki filmin altında kalıyor maalesef...

**SONUNCUSUNDAN
11 YIL SONRA ÇEKİLEN
DÖRDÜNCÜ FİLMİ
İÇERMİYOR BU PAKET.
AMA BELKİ DE BÖYLE
OLMASI "ÇIĞLIK"
HAYRANLARI İÇİN
DAHA HAYIRLIDIR...**

SHAOLİN FUTBOLU

★★★ **ORJİNAL ADI** Siu Lam Juk Kau / Shaolin Soccer **YÖNETMEN** Stephen Chow **OYUNCULAR** Stephen Chow, Zhou Wei, Ng Mang Tat, Attrick Tse Yin, Karen Mok **YAPIM/SÜRE** 2001 Çin–Hong Kong, 113 dk. **GÖRÜNTÜ/SES** 2.35:1, 5.1 DD Çince ve Tr. **ŞİRKET** As Sanat (Miramax)

HALEN GÖREVE OLAN FIFA BAŞKANI SEPP BLATTER 2004’TE BİR AÇIKLAMA YAPMIŞ VE FUTBOLUN ANAVATANININ İNGİLTERE DEĞİL ÇİN OLDUĞUNU, M.Ö 2000 YILLARINDA ÇİNLİLERİN GÜNÜMÜZDEKİ OYUNA ÇOK BENZEYEN BİR AKTİVİTE geliştirdiklerini açıklamıştı. Yakından biliyorum, günümüz Çin’inde de ‘futbola benzer’, adeta ‘Çin işkencesi’ni andıran bir şey oynanıyor ve aradan geçen yaklaşık dört bin yıla rağmen Çinliler, mucidi oldukları bu oyunda teknik-taktik açıdan en fazla bir arpa boyu yol gidebilmiş haldeler! Ancak hiç belli olmaz, ‘irade ve kararlılık’ kavramlarının dünyanın geri kalanından çok farklı sonuçlara yol açabildiği bu ülkeyi, yüksek sesle dile getirilen iddialar doğrultusunda 20 yıla kalmadan dünya şampiyonu olarak da görebiliriz.

2001 yapımı “Shaolin Futbolu”, Japonya ve Güney Kore’de düzenlenen 2002 Dünya Futbol Şampiyonası’nda Türkiye’yle aynı eleme grubunda mücadele eden Çin’de futbola artan ilgiyi pekiştirmek ve heyecanı artırmak için çekilen, sonradan resmi gösterim izni verilmesi de milyonlarca Çinli sinemaseverin gönlünde taht kurmuş bir yapım. 1962 Hong Kong doğumlu, ‘stilize avantür’ filmleriyle tanınıp 2004’te “Kungfu Hustle” gibi dünya çapında ses getiren bir filme imza atan oyuncu-yönetmen Stephen Chow’un elinden çıkan “Shaolin Futbolu”, Çinlilerin çok iyi bildiği ve çok az bildiği iki sporu (iki sanatı) buluşturmak gibi bir işlev üstleniyor.

Yetenekli bir futbolcuyken bir maçta şike yapıp penaltıyı dağlara taşlara atan ve öfkeli seyircilerce bacağı kırılan Altın Bacak Fung, sefil halde topallaya topallaya dolaşırken tesadüfen tanıştığı genç hamal Muazzam Çelik Bacak Sing sayesinde bir futbol takımı kurmaya karar verir. Takım, kungfu ustalarından oluşacaktır. Sing, Shaolin okulundayken ‘kardeş’ olduğu, her biri bir yana dağılmış, parasız pulsuz ve mutsuz arkadaşlarını toplar ve bir turnuvaya yazılır. En büyük rakipleri, Fung’un ayağının kırılmasına neden olan gerçek şikeci, şimdilerde zengin bir kulüp başkanı olan

kötü adam Hung’un yönettiği Şeytan Takımı’dır. Dünyanın en garip futbol takımı, dünyanın en garip turnuvasına hızlı başlangıç yapar, rakiplerini 60-0’lık skorlarla yenerek, finale kadar yükselir.

“Kungfu bir yaşama sanatıdır. Hiçbir işi yarıda bırakmamak demektir” gibi felsefi vurgularla ilerleyen, kungfu tekniğiyle hamur açıp leziz çörekler yapan genç kıızı da işin içine katarak aşka yelken açmayı ihmal etmeyen “Shaolin Futbolu”, açık söylemek gerekirse futbol ve kungfu’dan hoşlanmayanlar için dayanması çok zor bir film ama absürt aksiyon sevdalılarına bolca kahkaha attırdığı da kesin. Olan biten, bildiğimiz futboldan çok katıksız güce dayanan ‘rugby’yi andırıyor, sahada “kemik sesi çıkmazsa para yok” dedirten bir şiddet hüküm sürüyorsa da geleneksel Çin kültürünün belli unsurları da alttan alta iletiliyor.

Stephen Chow’un ünlü Japon çizgi-dizisi “Kaptan Tsubasa”dan etkilendiğini saklamadığı, Kubrick’in “2001”inden “Matrix”e kadar pek çok filme göndermelerde bulunan, komik şarkı ve danslarla süslenmiş, fantastik boyutu gayet sağlam “Shaolin Futbolu”, başta Bruce Lee’ye çok benzeyen kaleci Yıldırım El olmak üzere Çin kungfu filmlerinin parodisini yapmaktan da geri kalmıyor. Ortalama her beş sahnesinden birinde ‘Puma’ markasını gözümüze sokan “Shaolin Futbolu”, Hong Kong Film Eleştirmenleri Kurumu tarafından yılın en iyi filmi ilan edilmiş, 21. Geleneksel Hong Kong Film Ödülleri’nde de en iyi film ve en iyi yönetmen olmak üzere toplam yedi dalda birincilik kürsüsüne çıkartılmıştı.

Son bir not: Devamının çekilmesi için seyirci baskısı olunca, Chow “Kungfu Hustle”ın bir sahnesinde patlak futbol topunun üstüne basmış ve “Artık futbol yok!” diye haykırmıştı!

‘Futbol ve Sinema’ literatürüne ilginç bir katkı olduğu su götürmez.

Film boyunca yüzlerce gol atılmakta, fakat hiçbir ‘nizami gol’ değil.

FUTBOL VE KUNGFU’DAN HOŞLANMAYANLAR İÇİN DAYANMASI ÇOK ZOR BİR FİLM AMA ABSÜRT AKSİYON SEVDALILARINA BOLCA KAHKAHA ATTIRDIĞI DA KESİN.

THE HUMAN BEHAVIOR EXPERIMENTS

Belgeselci **Alex Gibney**, bir saatlik çalışması “**The Human Behavior Experiments**”te beyazperdenin çok sevdiği tarihi deneyleri birlikte inceliyor. Amaç, savaş gibi kimliklerin kalabalık içinde eridiği baskıcı ortamlarda itaatkar eğilimlerin artışını sorgulamak.

YÖNETMEN Alex Gibney
YAPIM 2006 ABD
SÜRE 58 dk.

P SIKOLOJİ TARİHİNDE SAYISIZ TARTIŞMAYA VE FİLME KONU OLMUŞ ÜÇ ÖNEMLİ DENEY VAR. 60'LARDA STANLEY MİLGAM'IN 'BEN GÖREVİMİ yaptım' diye kendini savunan Nazi suçlularından yola çıkarak insanların itaat ederek ne kadar

yabancılaşabileceğini araştırdığı birinci deneyde, denekler bilimin baskısına boyun eğerek denek sandıkları diğer gruba elektrik vermeyi kabul ederler.

Kimse zarar görmez ama duyarlı bir insanın bile baskıya boyun eğerek ölümcül hamleler yapabileceği sonucu çıkar. İkinci deneyde gerçek bir olaydan yola çıkılır ve kişilerin kalabalık içinde daha 'ruhsuz' davranabileceği kanıtlanır. Üçüncü ise 1971 yılında öğrencileri demir parmaklıkların iki yanına bölen ve bu sembolik ayrımı ortadan kaldıran bir tablo çıkaran Stanford deneyi.

Belgeselci Alex Gibney, bir saatlik çalışmasında beyazperdenin çok sevdiği tarihi deneyleri birlikte inceliyor. Amaç, savaş gibi kimliklerin kalabalık içinde

eridiği baskıcı ortamlarda itaatkar eğilimlerin artışını sorgulamak. Ebu Garib'de mahkumlara yapılan korkunç işkenceler ortaya çıktığında, ordunun içinde de 'hasta ruhlu' bireyler olduğu söylenmişti. Sorun şüphesiz daha karışık.

Sanatsal açıdan bir ilginçliği olmayan ama heyecanla izlenen belgeselin hatırlattığı gibi, genelle uygun davranışlar gösteren sıradan (normal diyelim) bir insan bile savaşın herkesi birer savaş makinesine dönüştüren ortamında acımasızlaşabiliyor.

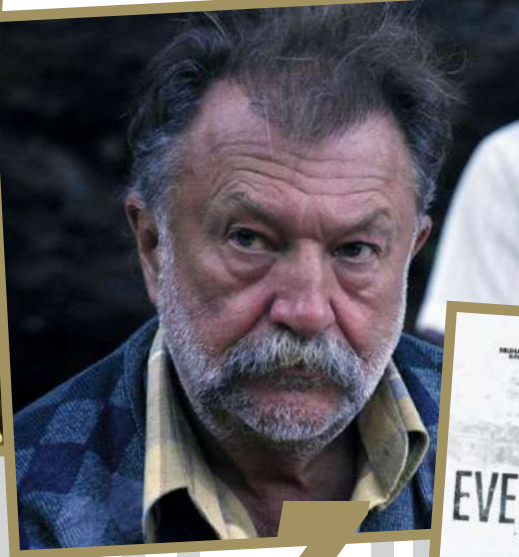
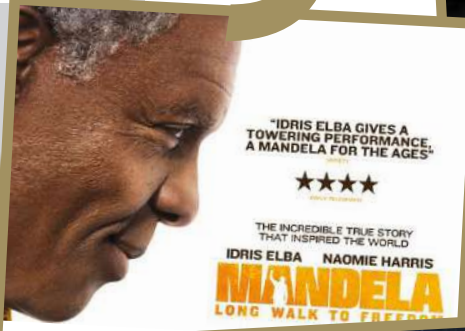
Şüphesiz insan toplumsal bir varlık ve kalabalıktan uzak yaşamak insan tabiatına pek uygun değil. Fakat insan itaatkar olmak yerine, kalabalıklara ve baskılara rağmen duruşunu koruyarak insan oluyor. Kötülükten sadece bir tık uzaktayız; mesafeyi korumak için dik durmak zorunlu ama kolay değil, bugünlerde muktedirlerin ağzında sakız olan Ahmet Kaya gibi dışlanmayı göze almak gerekiyor.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1- Roma'dan ödül var

Tayfun Pirselimoglu'nun Roma Film Festivali'nde dünya prömiyerini yapan son filmi "Ben O Değilim", 'en iyi senaryo' ödülüne değer görüldü. Türkiye sineması adına önemli bir başarı... Muhtemelen İstanbul Film Festivali'nde izleyeceğimiz filmin ekibini SAPIK'ça kutlarız...

2- Sarıkamış'ın farkı görülüyor

SAPIK'ı ödülle açtık, devam edelim. Alphan Eşeli'nin "Eve Dönüş: Sarıkamış 1915" filmi de Hong Kong Asian Film Festivali'nde 'en iyi ilk film' ödülü kazandı. Film, sinemamızda savaşın hoyratlığına eğilen ender filmlerden biri olarak kabul edilebilir. Uluslararası alanda aldığı ödüller de gösteriyor ki bu farklılığı yurt dışında da fark ediyor.

3- Oscar'da bizden biri!

Asya'nın Oscar'ları Asya Pasifik Ödülleri'nde, bu yıl Tamer Levent jüri üyesi olarak görev yapacak. Geçen yıl bu ödüllerde "Tepenin Ardı" filmi ile 'en iyi erkek oyuncu' adayı olan Levent'e jüri görevinde başarılar dileriz.

4- Bu nasıl bir uyarılama?

Bilgisayar oyunlarının film uyarlamasını gördük ama akıllı telefon oyunlarının sinemaya uyarlanacağı hiç aklımıza gelmezdi. Warner Bros. ünlü oyun "Temple Run"ı beyazperdeye taşıyacaktı. Nasıl bir film olur pek merak ediyoruz. Bir de oyunun son versiyonunda Usain Bolt var. Acaba Bolt filmde de oynayacak mı?

5- Köşk'e hangi film çıkar ki?

Geçen hafta Beyaz Saray'da "Mandela: Özgürlüğe Giden Uzun Yol"un (Mandela: Long Walk To Freedom) özel gösterimi yapıldı. Bizde de Çankaya Köşkü'nde çok özel gösterimlerin yapıldığı biliniyor. Ama çok uzun zamandır böyle bir gösterim olmadı. Acaba Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Köşk'te yerli bir filmi gösterecek olsaydı acaba hangisini seçerdi? Hep birlikte düşünelim istedim. Tahminlerinizi SAPIK bekler...

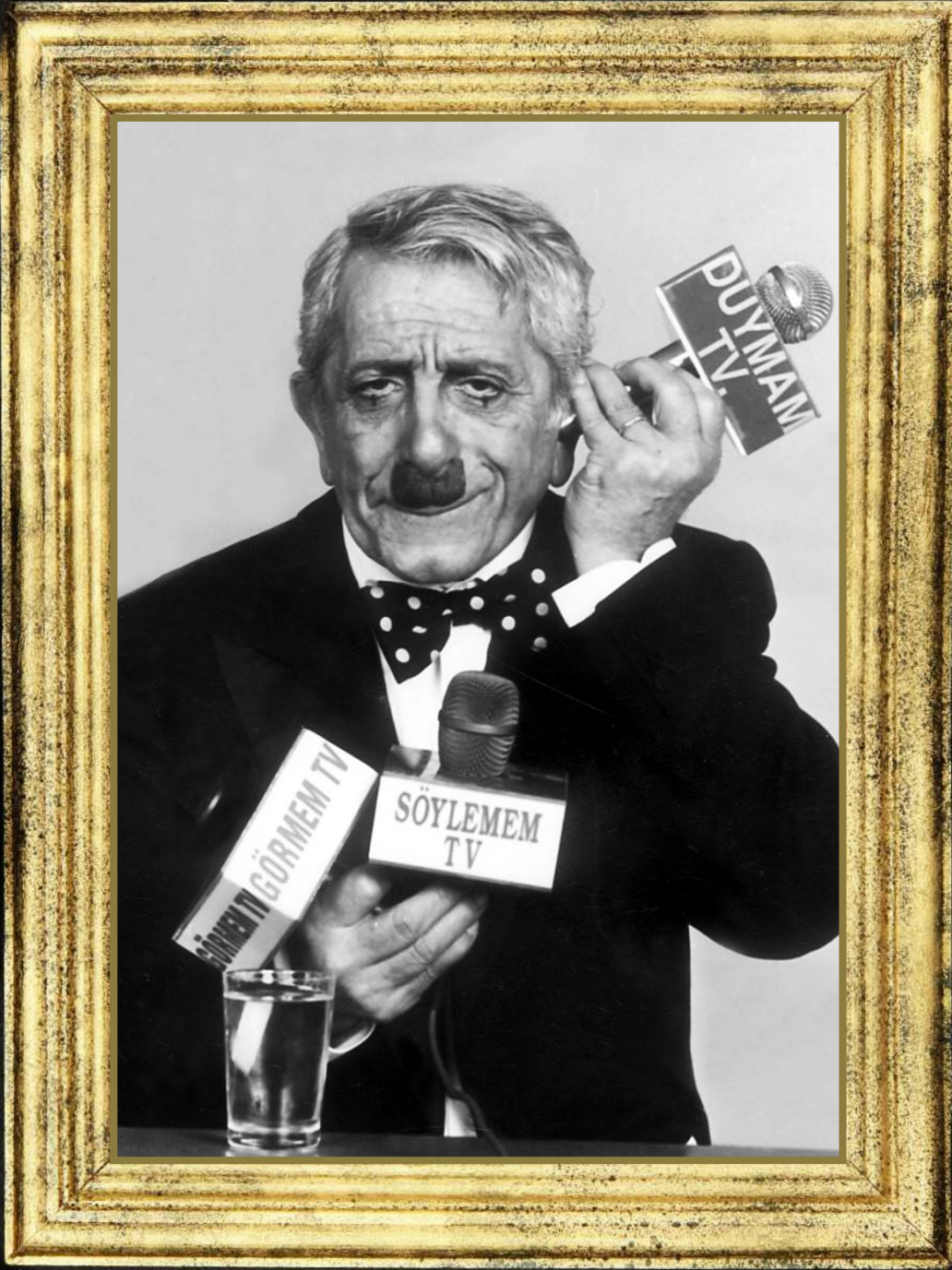
ROCK FM 94.5 7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SAYGIYLA ANIYORUZ...
NEJAT UYGUR
1927 - 2013